

نه نتونسا روبينز

هاورريم به

منتدى اقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

و.چيا عبدالله

منتدى اقرأ الثقافي

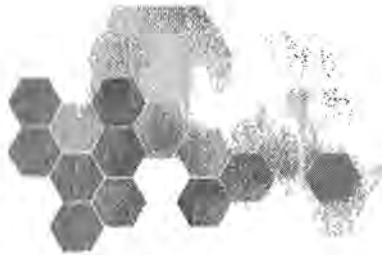

www.iqra.ahlamontada.com

ئەتتونی روبینز

هاوریم بە

وەرپێرانی لە عەبەدییەوه : جیا عبدالله
٢٠٠٧

ناوی کتیب: هاوړیم به

نوسینی: ئهنتوئی روینز

وهرگیرانی: چیا عبدالله

دیزاین و نهخشهسازی بهرگ: عیماد عبدالقادر

دهزگای چاپ: ناوهندی راگه یاندنی ئارا

ژ. سپاردن: (۹۷۷) ی ۲۰۰۷ ی دراوه تی

تیراژ: (۱۰۰) دانه

نوبه ی چاپ: یه کهم

نرخ کتیب: (۲۵۰۰) دینار

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پیشہ کی :

ہم کئیہ پیشکشہ بہتو چونکہ توم خوش دہوی، لہ چاوغہی نہو خوشہویستہشہوہ نومیدہوارم سہرجہم ناموزگارہکانی ناوہم کئیہ بکہیتہ تابلویک و بہدیواری بیرتدا ہلیمان بواسیت تاکو لہویشہوہ بینہ کردارو زیانت بہرہو خوشی بہرن.. نہگہرچی ناوی کئیہ کہ بہ زمانی عہرہبی بہم جزرہ نیہ بہلام بو نہوہی کورتر و پرمانا تر بیت ہم ناوہم بہ گونجاو زانی تاکو لہ سہرہتا تاکو کوتابی ہم گہشتہ ہاوریم بیت، ہاوریمتہک کہ ہہموو نہومانا جوانانہی ہلنگرتبیت کہ ووشہی (ہاوری) لہخوی گرتوہ، بہلن ہاوریم بہ لہ پدیکہلکردنی نہزمونیک کی دورودریژ کہ لہدووتوی ہم کئیہدا خوی دہبینتہوہ نہو کئیہی کہ نارنولڈ شوارزینجر دہربارہی دہلنت :

(ہم کئیہ تہنہا چہند ناموزگارہک نیہ لہ ہاوریمہ کہوہ بہلو ریہریکہ ناتوانی لینی دوروبی) .

ہم کئیہ ریہریکی سادہیہ لہپیناوی گرتہدہستی جلہوی ژیانی خوت .. بہلن ہاوریم بہ لہپیناوی ژیانیکی باشردا .

وہرگیچ

۲۰۰۷/۹/۱

چیرۆکی پیاویک ..

پیش چەند سالیك لەمەوبەر لە بەرەبەییانی جەژندا خێزانیکی بچوك بەخەبەر هاتنەوه، هەستیکی ناخۆش و پڕ لە رەشینی بالی کیشابوو بەسەریاندا لە کاتیکیدا ئەمە رۆژیکە بانگەشە هەستی رازیوون و خۆشی و سوپاسگوزاری دەکات، ئەوێ سەرقاتی کردبوون تەنها بێرکردنەوه و خەمخواردن بوو لەو شتانە ی که خەلک هەبەتی و ئەمان نیانە، خۆ ئەگەر پەيوەندیان بکەدایە بە کۆمەڵە ی خێرخوازانەوه خوانیکی باش و بەلەزەتیان بۆ دەرازاننەوه، بەلام وایان نەکرد، بۆچی؟ چونکە ئەمانیش وەك زۆرینە ی خەلکی عزیزەتی نەفستان نەبەهەشت واکەن و بەهەموو توانایانەوه هەول دەدەن کە ئەوێ هەیانە بەسیان بێت.

ئەم هەلویستەشیان بەرەو دارمان و بێهویایی بردن، پاشانیس دایک و باوک بەرەو دەمەقالتی و دەمەدەمە و بریندارکردنی هەستی یەکزی رۆیشتن و ئەمەش کورە گەورە کە یانی هیندە ی تر توشی خەم و بێهویایی کرد، چونکە خۆشەویستزین دوو کەسی ژبانی دەبینی کە دەمەقالتیانە، دوای ئەمە قەدەر دەستی خستە کارە کەوه، زەنگی دەرگا بێدەنگی کردن، دەبی کۆ بی لەم کاتەدا لەدەرگا دەدات؟ کورە کە چوو دەرگا کە ی کردەوه، پیاویکی بالابەرز ی بینی، سالاری کرد و سەبەتە یەکی گەورە ی بێوو پڕ بوو لە خوار دەمەنی، خواردنی نامادە کراو بوو بۆ جەژن، هەموو پێداویستیه کانی تیدا نامادە کرابوو .

ئەندامانی خێزان هەموو توشی سەرسامی هاتن، پیاو کە ووتی :

(ئەم شتانه دیاریه بۆتان هاتوو له لایەن کەسیکەوه کە زانیویەتی نیوه پێویستیان بێهەتی، وە حەزیش دەکات بزانی کە کەسانیک هەن لێو هیان خۆش دەوێت و گرنگیان بێ دەدەن).

لەسەرەتارە باۋكەكە شتەكانى رەتكردەۋە، بەلام پىاۋەكە ووتى : (من تەنھا كرىكارىكىم شتەكان دەگەنىم بە مائەكان) .

سەبەتەكەى خستە باۋەشى كورپەكەۋە و بەزەدەخەنەۋە دەستى ھىتا بەشانى كورپەكەدا و ووتى :

(ھىۋاى جەزنىكى خۆشتان بۆ دەخۋازم ..) ! .

لەم چركەساتەۋە ژىيانى ئەم لاۋە گۆرا، چونكە بەم رەفتارەكە پىرپەتى لە سۆزدارى فىردەبىت كە ھىۋا شتىكى ھەتاھەتايىسە، ۋە خەلك با بىگانەش بن گىرنگىت پى دەدەن و ھەست و شعورت رادەگىر .

لېرەۋە پەيمانىدا ھەرچى بتوانىت ئەنجامى بدات بۆ ئەۋەى ۋەك چۆن لە گەل خۆيدا چاكەكرا ئەۋىش بەرامبەر كەسانى تر بىكات .

كاتىك تەمەنى بوو بە (۱۸) سال دەستى كرد بە جىبەجىكردى پەيمانەكەى، لە گەل ئەۋەى كە مۇچەپەكى كەمى ھەبوو بەلام ھەستا بە كرىنى بىرك خۋاردەمەنى بۆ دوو خىزانى ھەزار كە خۆى دەنىاسىن، پانتۇل و كراسىكى كۆنى لەبەر كرد بۆ ئەۋەى ۋادەرىكەۋىت كە تەنھا كرىكارىكە و شتەكان دەگەنىت، بەرەۋمالتى يەكەم كەۋتە رى، ژنىك و شەش مندال بوون مېردەكەى بەجى ھىشتىبون و ھىچيان نەبوو بىخۆن، لاۋەكە ووتى : (چەند شتىكىان بۆ ناردوون) گەراپەۋە بۆ لاى سەيارەكەى ۋە ەلاگەكانى دەرھىتا، ژنەكە سەرىسورمابوو مندالەكانىش لە خۆشياندا كەۋتە ھاۋار كردن، ئەم دايكە لەخۆشىدا نەيدەزانى چۆن سوپاسى بكات، بۆپە ھاۋارى كرد :

(تۆ دىارى خۋاى بۆ ئىمە، تۆ دىارى خۋاى بۆ ئىمە) .

لاۋەكەش ووتى : نەخىر، نەخىر، من تەنھا گەپنەرى ئەم شتانەم، ئەمانە دىارين لەلايەن ھاۋرىپەكەۋە .

دواى ٺهه پارچه يهك كاغذى دايه لى نوسرابوو:

(نامه يهك له هاورپڙيه كه وه: هيو اى جهڙنيكى خوستان بو ده خوازم، چونكه ٺيوه شايدنى جهڙنيكى شادن، ٺهوش بزنان كه كه سيك هه به ٺيوه اى خوش ده وټ، رڙڙيك له رڙڙان گهر هملتان بو ره خسا هه ولبدن ٺم چا كه به بده نه وه به كه سيكى شياو).

هه سټى خوښى لاي ٺم لاهه گه يشته چله پوپه، فرميسك له چاوانى رټچكه يان به سټ، هه سټى به وه كرد كه ٺم كارانه زنجير يكي پټكه وه گريډراون، ٺو رڙڙه شى به دياريه كى خوايى زانى كه كاتيك منډال بو له رڙڙى جهڙندا هيجان نه بوو بيخون له لايهن خيڙخوازان هه به سه ركرانه وه، چونكه پالنه رى بوو بو ته رخانكردنى ژيانى له پيناوى هاوكاريكردنى ده ورو به ردا، وه ته نها ٺه وه رڙڙه شو بو گه يانديه ٺم رڙڙه اى تر كه تيايدا توانى ٺو دياريه به خشيته وه كه رڙڙيك له رڙڙان پيشكش به خيڙانه كه اى كرا بوو، هه روهك توانى بى رى خه لكيشى به نيتته وه كه به رده وام ريگه يهك هه به بو ٺه وه اى پاداشتى چا كه كان بده نه وه، يادى خه لكى به نيتته وه كه ٺه وان خوښوسراون، ياديان به نيتته وه به چه ند هه نگاويكى سانا و تيگه يشتنى كى كه م و كه ميك هه ولدان ده توان رينگره كانى به رده ميان بكنه چه ند وانه به كى به نرخ و هه لى گونجاو بو گه شه كردنى كه سيڙيان و به ده سته ناني به خته وه رى هه تاهه تايى .

ده زانن چون ٺم لاهه و خيڙانه كه اى ده ناسم ؟ نهك ته نها ٺه وه كارانه اى كه

كردويانه به لكو هه سټيشيان ده زانم چون بووه، ده زانن بو ؟

چونكه من ٺه وه لاهه م (ٺه نٽونى روبينز)!!

ئەم كىتپەشم لەو پىناوھدا نوسىوھ بۇ ئەوھى بزائىت :

(كەسپك ھەيە تۆى مەبەستە و گرنگىت پى دەدات) .

دەمەوئىت بزائىت چەندە باروگوزەرانت قورس و گران بىت دەتوانىت

بىكەيتە شتىك سودت پى بگەئىت و سەرت بجات، چونكە :

(دەتوانىن خەونەكان بكەينە واقع) .

ئەمە چۆن دەبىت ؟ بىگومان لەرتى گەشىنتت بەو ھىزەى كە لە ناخى

تۆدا خۆى ھەشارداوھ .

بەو ھىزە ناوھكە تۆ دەتوانىت لە چەندكاتىكى كەمدا ھەرشىكت بوىت

لە ژياندا بىگۆرى .

تەنھا ئەوھى لەسەرتە ئەوھىە رىگە بدە بە دەرچوونى ئەو ھىزە :

چۆن بتوانم ئەم ووشانەت بە باوھرىكى راستگۆيانەوھ پى بگەئىم ؟

زۆر بە سانايى :

من ھەمان ھىزم خەستەگەر بۇ گۆرانكارى لە ژياندا، بە تىپەربوونى زىاتر

لە چارەكە سەدەيەك بەدەست تەنگزەيەكى دەروونى و دارمانىكى تەواوھوھ

دەمنالاند، بى ھىوا بووم، بەتەنھا لە ئۆتلىكدا دەژيام لە گەرەكىكى (فىنسىيا) ى

كالىفۇرنىيا، تەنھا و ھەمىشە پەست بووم كىشم لەسەروو كىشى ئاسايەوھ (۳۸)

رتلى زىاتر بوو، ھىچ پلاننىكم نەبوو بۇ نائىندەم، لەو ساتەدا ھەستم دەكرد ژيان

بەرەوروى ھەموو جۆرەكانى ناھەموارى و چۆكادانى كردومەتەوھ .

وام دەزانى ھىچ شتىك نىھ ئەنجامى بدەم بۇ گۆرانكارى، بەدەست بى

پارەيى و دلشكاويەوھ دەمنالاند، ئەوھتا ئىستە بەتۆ دەئىم، لەسەرو ھەموو

ئەمانەوھ لەماوھى كەمتر لە سالىكدا توانىم ھەموو ئەم شتانە بگۆرم، لە ماوھى

كەمتر لە مانگىك (۳۰) رتلم لە كىشم دابەزاندا، پارىزگارىم لە كىشم كرد

بهی زیادبوونی، نه‌مه‌ش‌ته‌ن‌ها‌به‌وه‌نا‌که‌پا‌به‌ند‌بو‌وم‌به‌شی‌وا‌زی‌خ‌و‌را‌کی
ت‌ند‌رو‌س‌ته‌وه، به‌ل‌کو‌شی‌وا‌زی‌ب‌یر‌ک‌رد‌ن‌ه‌وه‌م‌گ‌و‌ری‌و‌ج‌ه‌س‌ته‌م‌را‌ه‌ی‌نا‌له‌س‌ه‌ر
ب‌ه‌ر‌ده‌وام‌بو‌وم‌و‌پ‌ا‌ر‌ی‌ز‌گ‌ا‌ری‌ک‌رد‌م‌له‌س‌ه‌ر‌ئ‌ه‌و‌ج‌ه‌س‌ته‌ت‌ند‌رو‌س‌ته، و‌ام‌لی‌ه‌ات
م‌ت‌م‌ان‌ه‌م‌به‌خ‌و‌م‌ه‌ه‌بو‌و، به‌را‌س‌تی‌س‌ه‌ر‌ک‌ه‌و‌تم‌له‌به‌ده‌س‌ته‌ی‌ت‌ان‌ی‌نا‌ما‌ن‌ج‌ه‌کا‌غ‌دا،
خ‌ه‌و‌ن‌ه‌کا‌م‌بو‌ونه‌واق‌ع، ه‌م‌م‌ی‌شه‌ه‌م‌مو‌ه‌ز‌ر‌و‌ب‌یر‌م‌ل‌ای‌ئ‌ه‌و‌ک‌ه‌سا‌نه‌بو‌و‌که
و‌ا‌م‌ده‌ز‌ان‌ی‌پ‌ت‌وی‌س‌ت‌ی‌ان‌پ‌ن‌م‌ه‌ه‌یه .

ب‌ه‌ر‌ده‌وام‌ئ‌ه‌م‌پ‌ر‌س‌ی‌ا‌ر‌ه‌م‌له‌خ‌و‌م‌ده‌ک‌رد : چ‌و‌ن‌ب‌ت‌وا‌م‌ش‌ت‌یک‌ی‌ب‌ه‌ن‌رخ
ب‌ه‌خ‌ش‌م‌به‌ده‌و‌رو‌ب‌ه‌ر، چ‌و‌ن‌ب‌ت‌وا‌م‌ش‌ت‌یک‌ی‌ب‌ه‌ب‌ه‌ها‌ز‌یاد‌ب‌ک‌ه‌م‌ب‌و‌ژ‌ی‌ان‌؟

له‌ر‌تی‌ئ‌ه‌م‌ب‌یر‌ک‌رد‌ن‌ه‌وه‌یه‌وه‌بو‌وم‌به‌س‌ه‌ر‌ک‌رده، ه‌ه‌ر‌له‌ز‌و‌وش‌ه‌وه‌ه‌ه‌س‌تم
به‌وه‌ک‌رد‌که‌نا‌ت‌وا‌م‌ها‌و‌کا‌ری‌خ‌ه‌ل‌کی‌ب‌ک‌ه‌م‌له‌گ‌و‌را‌نی‌خ‌و‌ی‌ان‌دا‌گ‌ه‌ر‌م‌ن‌ن‌ه‌ت‌وا‌م
خ‌و‌م‌گ‌و‌را‌ن‌کا‌ری‌له‌خ‌و‌م‌دا‌ب‌ک‌ه‌م، چ‌ون‌که‌ن‌ه‌ی‌ت‌ی‌به‌خ‌ش‌ین‌ت‌ه‌ن‌ها‌له‌به‌خ‌ش‌ین‌دا‌ن‌یه‌و
ب‌ه‌س، به‌ل‌کو‌له‌وه‌د‌ای‌ه‌ه‌س‌ت‌ب‌ک‌ه‌یت‌که‌ت‌و‌ده‌ب‌ی‌ته‌ک‌ه‌س‌یک‌ی‌باش‌ر، ه‌ه‌ر‌له‌م
ر‌ی‌گ‌ه‌ی‌م‌دا‌ت‌وا‌ن‌یم‌ئ‌ه‌و‌نا‌ف‌ره‌ت‌ه‌ی‌که‌له‌ر‌ه‌و‌ش‌ت‌و‌ش‌ک‌ل‌و‌شی‌وا‌ز‌دا‌خ‌ه‌و‌م‌پ‌ت‌وه
ده‌ب‌ینی‌ب‌ی‌خ‌وا‌زم‌و‌خ‌یز‌ان‌د‌رو‌س‌ت‌ب‌ک‌ه‌ین‌و‌د‌وا‌تر‌ب‌وم‌به‌با‌و‌ک‌یش، له‌ک‌ه‌س‌یک‌ه‌وه
که‌ت‌ه‌ن‌ها‌ه‌و‌لت‌ی‌ق‌وت‌ی‌ر‌و‌ژ‌ان‌ه‌ی‌بو‌و‌گ‌و‌را‌م‌ب‌و‌ک‌ه‌س‌یک‌که‌له‌ما‌وه‌ی‌ی‌ه‌ک‌س‌ال‌دا
س‌ه‌رو‌ته‌ک‌ه‌ی‌به‌ی‌ه‌ک‌م‌لی‌و‌ن‌د‌و‌ل‌ار‌م‌ه‌ز‌ن‌ده‌ده‌ک‌را، ئ‌و‌ت‌ی‌له‌ب‌ی‌س‌ه‌رو‌ب‌ه‌ر‌ه‌ک‌ه‌م
به‌ج‌ی‌ه‌ی‌ش‌ت‌و‌ل‌ه‌م‌ش‌و‌ی‌ته‌ی‌ئ‌ی‌س‌ته‌م‌دا‌ن‌ی‌ش‌ته‌ج‌ی‌بو‌وم‌که‌پ‌ن‌ک‌ه‌ات‌وه‌له‌ک‌و‌ش‌ک‌یک
رو‌ب‌ه‌ر‌ه‌ک‌ه‌ی‌(۱۰۰۰۰) پ‌ن‌یه، که‌به‌س‌ه‌ر‌ز‌ه‌ری‌ای‌ئ‌ا‌ر‌ا‌م‌دا‌ده‌رو‌ا‌ی‌ت .

ئ‌ه‌وه‌ش‌ب‌ز‌ان‌ه‌م‌ن‌ل‌ه‌م‌خ‌ال‌ه‌دا‌ن‌ه‌وه‌س‌تام، ت‌ه‌ن‌ها‌به‌وه‌ی‌که‌س‌ه‌ل‌ان‌د‌م‌ده‌ت‌وا‌م
ها‌و‌کا‌ری‌خ‌و‌م‌ب‌ک‌ه‌م، ر‌ا‌س‌ته‌و‌خ‌و‌به‌ش‌و‌ین‌باش‌ر‌ین‌ر‌ی‌گ‌ه‌دا‌گ‌ه‌را‌م‌ب‌و
ها‌و‌کا‌ری‌ک‌رد‌نی‌خ‌ه‌ل‌کی، که‌ه‌و‌تم‌ه‌گ‌ه‌را‌ن‌به‌ش‌و‌ین‌ئ‌ه‌و‌ک‌ه‌سا‌نه‌دا‌که‌پ‌ن‌ش‌ه‌ن‌گ‌ن‌و
له‌ر‌تی‌ئ‌ه‌وا‌ن‌ه‌وه‌ده‌ت‌وا‌م‌به‌خ‌یز‌ای‌ر‌ونا‌کی‌گ‌و‌را‌ن‌کا‌ری‌ئ‌ه‌ن‌ج‌ام‌ب‌ده‌م، ئ‌ه‌و‌ک‌ه‌سا‌ن‌ه‌ش

ئەوانەن كە بەباشترین مامۇستا و پزىشك و راھىتەر ناسرابوون لە جىھاندا، ئەو كەسانەى كە تۋانىيويان لەبرى دوو سال يان سى سال لەماۋەى دانىشتىك يان دوو دانىشتندا ھاۋكارى خەلك بگەن بۇ چارەسەر كىردنى كىشە كانيان، دەستم كىرد بە تىگەيشتن لەو كەسانە و ئەو شتانەى كە دەيان بىنم، ۋەك چۇن ئىسفنچ شت ھەلدەمژىت منىش بەو جۆرە دەرەنجامى بىر كىردنەۋە و بەدواداچونە كانم ھەلدەمژى، پاشان كەۋتمە بە كىردارى كىردنى ئەو شتانەى كە فېرى بووم، دەستم كىرد بە دانانى زنجىرەيەك پلان و بىرۋچون كە بۇ خۇم دانابوو .

لەو كاتەۋە ئەم پلان و بىرۋچونانە ھانىيان دام كە مامەلە بەكم لەگەل زياتر لە يەك مىيۇن كەس لە (۴۲) دەۋلەت لە جىھاندا، رىنگە كانم پى دەناساندن و رامدەھىتان و ھاۋكارىم دە كىردن بۇ گۇرپانكارى لە ژياناندا بەرەۋ باشتر، ئەمەش ھانى دام بۇ بەشدارى كىردنى چەندىن جۇر خەلك لەم كارەدا ۋەك : كارمەندانى ئاساى، كەسانى خوينشېرىن، خىزانە دەۋلەمەندە كان، لەسەر كىردەى وولاتانەۋە بۇ خاۋەن كۇمپانیاكان و سەرۋكى دانىشتگە كان، باۋكان و مامۇستايان، لە ئەستېرە كانى سىنەماۋە بۇ ۋەرزشەۋانە لىھاتەۋە كان و گروپە ۋەرزشەۋە كان، لە داىكان و پزىشكانەۋە بۇ مندالە بىلانە كان، بەراستى سەر كەۋتوو بووم لە گەياندىنى پەيامە كەم بە دەبەھا مىيۇن كەس ئەۋىش لە رىنگەى كىتب و شىرىت و كۇر و بەرنامە تەلەفېزىيۇنىيە كانەۋە، لەھەموو بارە كانىشدا ئامانچم تەنھا ھاۋكار كىردنى خەلك بوۋە بۇ ئەۋەى سەرەداۋى ژيانيان بگرنە دەست بەشېۋە كى راستەۋخۇ، ۋە ژيانيان بگەنە شىكى بەنرخ .

مەبەست لە باس كىردنى ئەم شتانە ئەۋە نىە رەزامەندى تۇ بەدەست بەھىنم، بەلكو بۇ ئەۋەبە كە تىگەيت لەۋەى تا چ ئاستىك دەتۋانىت گۇرپانكارى بگەيت، ئەۋەى كە لەسەرت بىت برىتتە لە ۋەگەر خىستى ھەموو زىرە كى و

ليټهاتنه کانت، له پټي نه ک کتيه وه خوږم ده به خشم بو نه وهی يارمه تيت بدهم بو
گورانکارى لهو شتهى که ده ته ویت به ده ستى بهيټيت .

بیر کردنه وهی ئیجایی بهس نیه:

ههريه کيک له ئيمه خهون و ناواتى خوږى ههيه، وانیه؟

هه موممان حه زمان به تايه تمه نديه، وه به گرتنه بهرى ريئه که له ژياغاندا
ده توانين جياوازيه کي گه وره دروست بکهين، ده توانين کارى گه ريمان هه بيت
له سه ر خيژان و هاورپيگانمان و ده ورو بهر به ريگه به کي تايهت، وه له کاتيگدا له
ژياغاندا هه موممان بيروبو چونى کمان لا دروست ده بيت که چيمان ده ویت و
شايه نى چين .

له گه ل نه مه شدا زور کهس خهونه کانيان بير ده چيته وه کاتيک که
روو بهرووى ريگريه کاني ژيان ده بنه وه، تموحه کانيان ده خه نه لاه، نه وه شيان
له بير ده چيټ له ناخياندا هيزيکي گه وره ههيه و ناينده يان پيک ده هيټيت،
له بهر نه وه متمان له ده ست ده دن و بيهيوا ده بن .

نامانجى من له ژياندا نه وه يه که بيرى خوږم و که سانى تر بهيتمه وه که:

(نه وه هيزه ده توانيت گورانکارى دروست بکات له ناخى خو ماندايه،
ده توانين نه وه هيزه به ناگا بهيتمه وه و سه ر له نوږى ژيان بکه بنه وه به بهرى
خهونه کاغاندا و له نه مرپووه ده ست پي بکهين، چونکه نه مرپو سه ر هتايه).
نه م کتيه ش هه نديک که ره سه تهى ناسانت ده خاته بهر ده ست بو
هاو کارى کردنت له به ده سه ته ينانى نه و شتانهى که ده ته ویت .

به دلتيايه وه بير کردنه وهی ئیجایی سه ر هتايه کي گه وره يه، وه به دلتيايه وه
تو ده ته ویت ته رکيز بخه يته سه ر چونيتهى گوراني(باش) بو (باشتر) به و مانايه ی

✽ ھاۋرېم بە ..

تەركىز خىستىنە سەر چارەسەر لەبرى تەركىز خىستىنە سەر ئەو ھەلانەى كە تېى
كە وتووئىت .

بەلام:

بىر كرنەوھى ئىجابى بەتەنھا بەس نىھ بۆ گۆرانكارى لە ژيانندا بۆ باش .

بەلكو:

پېۋىستىت بە ئامانجە، پېۋىستىت بە نەخشەى قۇناغ بە قۇناغە بۆ ئەوھى
شىۋازى بىر كرنەوھى ھەستو شعورت بگۆرپىت، ھەروھە بۆ ئەوھى ئەو شتە
بگۆرپىت كە ھەموو رۇژنىك دەيكەيت لەسەر زەويدا .

چونكە:

ئايا تۆش پىت وانىھ ھەموومان دەمانەوئىت شتىك بگۆرپىن يان شتىك چاك

بكەين لە ژيانماندا ؟

بەلايەنى كەمەوھ ھەموو ئەو گۆرانكارىانەى كە دەمانەوئىت ئەنجامى بەدەين

لە ژيانماندا خۆى لە دوو گرۇپدا دەبىنئەوھ :

✽ يان دەمانەوئىت ئەو شىۋازە بگۆرپىن كە بەرامبەر شتەكان ھەستى پى

دەكەين وەك : (دەمانەوئىت متمانەمان زياتر پىت، يان بەسەر ترسدا زال بىن، يان

خۆمان رزگار بكەين لە دارمانان، يان ھەست بە بەختەوھرى بكەين، يان

ھەستمان باش پىت بەرامبەر بەو شتانەى كە لە رابردوودا رويان داوھ) .

✽ يان دەمانەوئىت رەفتارمان بگۆرپىن وەك : (كارىكى جىاواز بكەين :

ئونەى وازھىتان لە جگەرە كىشان، خۆدورخىستەوھ لە تەمەلتى و

پشتگۆيخىستى كارەكان) .

ئەمە وىستى زۆرىكمانە لەگەل ئەوھى كىشە گەورە كە ئەوھى كە

ھەموومان دەمانەوئىت گۆرانكارى ئەنجام بەدەين بەلام كەمىكمان سەر كەوتو

دهین له ینگه باندنی نهو گۆرانکاریه دا، زۆرجاریش نه مه ده بیته رهفاریکی جیگیر له لایان .

بهم کتینه ده مه ویت هاو کاریت بکم به ده سه پیکردنی ناراسته ی دروستکردنی گۆرانکاری ئیجایی له ژیاندا له سه ره بنه مایه کی دروست .

من به لیت ناده می له رتی نه م کتیه وه جیهانت بی نیشان بدهم، به لام به لیت دده می که ده توانیت به شیوه یه کی ره ها سه ره داوه کانی ژیانته بگریته ده ست و بیگوریت به به کاره یانی هندیك ههنگاری ئاسان که له لاپه ره کانی داها توودا فیری ده بیت، ههروه ها ده توانیت نه م ههنگاوانه په بکه ل بکه یت بو هاو کاریکردنی نه ندامانی خیزان و هاو رپیکانت .

تا که شتیك تو پپوسته ئیسته نه نجامی بده یت نه وه یه که :

به ته واوه تی باوه رت به وه هه بیت که ده توانیت بگوریت، رابردو و گرنگ نیه، چه نده له رابردو دا سه ره که وتوو نه بو بیت نه وه کاریگه ری نابیت له سه ره نه و کاره ی نه مرۆ نه نجامی دده یت، چونکه نه و کاره ی ئیستا نه نجامی دده یت چاره نوس و ناینده ت پیک ده هیتی، له به ره نه وه لی ره وه ده بیت بیته هاو رپیی خۆت، چونکه چه نده هه ول بده یت ناتوانیت نه وشته بگوریت که رووی داوه، له بری نه وه به شیوه یه کی راسته و خو ته رکیز بجه ره سه ره چاره سه ره کان له بری نه وه ی ته رکیز بجه یته سه ره کیشه کان، تو ئاماده یت بو ده سه پیکردنی نه م گه شته ؟

که وا ته با ده ست بی بکه ین ..

ده ست بکه ین به گۆرانکاری له ژیاغاندا له رتی تیگه یشتمان له و کاره ی

ده بکه ین کاتیك که :

ۋانەى يەكەم

ھەستىردىن بە بى دەسەلاتى
چۈن چارەسەرى دەكەيت ؟

لە ژياغاندا زۆر جار شت روودەدات و ناتوانىن زالېن بەسەرىدا، بۇ نمونە:
ئەو كۆمپانىيەى كە كارى تىدا دەكەين كارەكانى كەم دەبىتەو بەم جۆرە ئىمەش
لە كار دەوەستىن، يان كىشەيەكى خىزانىمان دەبىت، يان كەسىكى نىكىمان
توشى نەخوشىەكى قورس دەبىت، يان كەسىكى نىكىمان دەمىت، يان
حكومت بەرنامەى كارى بەجۆرىك دەگۆرىت كە لەسەرى رانەھاتووين، لەم
حالەتەدا ھەست بە جۆرىك لە دەسەوسانى دەكەين و واھەست دەكەين كە
ھىچمان بۇ ناكرىت، تەنانت ئەگەر ئەو شتە كەمىش بىت بۇ ئەوۋەى شتەكان
باشربىت لەوۋەى كە ھەيە .

رەنگە چى لەتواناتدا بوپىت كىردىپىت بۇ ئەوۋەى ئەو كارەت لەدەست
نەدەيت، يان ھاو كارى خىزانەكەت بكەيت، يان تەنھا بۇ ئەوۋەى ھەست بە
كەمىك لە بەختەوۋەرى بكەيت، لەگەل ئەوۋەشدا لە ھىچكام لەمانە سەر كەوتوو
نەبوت، ئەوپەرى تۋانامان خستۆتە گەر، بەلام لەگەل ئەوۋەشدا ناگەين بە ئامانچ،
زۆرىەى كاتىش دەترسىن لەوۋەى جارىكى تر ئەو رىنگەيە دووبارە بكەينەوۋە،
بۇچى ؟

چونکه هه موومان خوومان له نازار به دوور ده گرین، که سیش حهز به وه ناکات که جاریکی تر بدوړیت، وه که سیش حهز به وه ناکات نه وپه یری توانا کانی بخاته گهر و سر که وتووش نه بیت، زور جاریش دواى نهم تاقیکردنه وه سرته که وتوانه له هه ولدان ده وه ستین ! لیره وه بیرو باوه ریک له لمان دروست ده بیت که هیچ شتیک سودی نیه .

گهر خووت واده بښی که یشتو بته ته نه و ناسته ی حهزت به هه ولدان نه ماوه نه و تۆ خووت خستو ته باریکه وه که ناوی (بیهیوایی به ده سته اتوو)، نه وه تۆ به راستی فیر بویت یان خووت فیر کرده چون به دبه خت بیت .

به لام خو شبه ختانه تۆ به هه له دا جوویت، چونکه ده توانیت شته کان باشتر بکهیت له پناو خووتدا، ده توانیت هه رشتیک بگوریت له ژبانی روزانه تدا گهر هه ستیت به گورانکاری له تیگه یشتن و بیر کردنه وه و هه لسو که وت به رامبه ر به شته کان .

(توماس نه دیسۆن) ده لیت :

(من چۆك دانادم، چونکه هه ر هه ولتیکی سرته که وتووم گوئ پنادهم و ده یکمه هه نگاوړیک بۆ به ره و پیشچوم) .

یه کهم هه نگاو له سه ر رینگه ی گورانکاری له ژباندانه وه یه که واز له وه باوه ره سلیه به ینی که تۆ ناتوانیت شتیک بکهیت یا خو د سودت نیه .

نایا چون به مه هه لده ستیت ؟

هوکاری دروستبونی نه م باوه ره سلیه لای خه لکی زور به ی جار نه وه یه که له رابردودا کاریکیان کرده و تیايدا سرکه وتوو نه بوون، به لام له یادت بیت - وه من به رده و ام له ژباندا نه م ده سته واژه یه ده لیمه وه - : (رابردووت جیاوازه له نایندهت) .

ئەۋەش بزانە: دۈپنې گىرنگ نې، بەلكو گىرنگ ئەۋەيە ئېستە چى دەكەيت .

ھەندىك كەس بەرەۋېش دەچن بەلام ئاۋىنەبەك لە پېشيانەۋەيە سەيرى
دوای خۇيانى پې دەكەن و ئامادە نېن سلبىياتى رابردويان لەياد بکەن، خۇ گەر
ۋابكەيت ئەۋا ھەموو شتىك لەدەست دەدەيت، لەبرى ئەۋە تەركىز بخرە سەر
ئەمىرۇ و بزانە دەتوانىت ئەمىرۇ و ئېستا چى ئەنجام بەدەيت بۇ باشترکردنى
شەكەن .

سوربوون بەسودە :

زۆركەس پىيان ووتوم:(بەك مىيۇن رېگەم تاقىكرەۋە لەپىتاۋى
سەرکەوتندا بەلام ھېچيان نەيانگەياندم بە سەرکەوتن) ياخود دەلېن: (ھەزار
رېگەم تاقىكرەۋەتەۋە)
بىر لەمە بکەرەۋە .

لە راستىدا ئەۋان سەد رېگەشيان نەگرتۆتە بەر بۇ گۆرانكارى، بگرە دە
رېگەشيان نەگرتۆتەبەر، بگرە زۆرىنەى خەلك تەنھا ھەشت يان نۆ يان دە
رېگەيان گرتۆتە بەر بۇ ئەۋەى گۆرانكارى دروست بکەن، خۇ گەر سەرکەوتوۋ
نەبوون ئەۋا بەتەۋاۋەتى ۋاز لەۋ كارە دەھىنن .

كلىلى سەرکەوتن ئەۋەيە كە گىرنگىزىن شت لای خۇت دىيارى بکەى،
دوای ئەۋە رۇژانە بەجددى كارى بۇ بکەيت تا ئەۋ شتە بەرەۋ باشتر دەبەيت،
ماندوو نەبى ئەگەر ۋاشدەرکەوت كە سەرکەوتوۋ نې .

نمونو يهك :

تا ئيسته ناوى (كولونيل ساندرز) تان بيستوه ؟

رهنگه بيستويت، دهزاني چۆن ئەم پياوه بووه غونديهك له سهر كهوتن ؟
 ئايا ئەم سهر كهوتنهى بۆ نهوه ده گيريتهوه كه به دهوله مهندي له دايك
 بووه ؟

ئايا بۆ نهوهى ده گيريتهوه كه باوكى ناردويهتى بۆ باشترين زانكو ؟
 يان رهنگه سهر كهوتنى ئەم لاوه له وه وه بيت كه ههر له ته مهنى منداليه وه
 خهريكى كار كردن بو بيت ؟ ئايا هيجكام له مانهى باسمان كرد راسته ؟
 وه لاهه كهى نه خيره، (كولونيل ساندرز) كاتيك دهستى كرد به بهديهينانى
 خهونه كانى ته مهنى (۶۵) سال بوو ! دهزاني هوكارى سهر كهوتنى چى بوو ؟ ئەم
 پياوه بى سهرمايه و تنهها بوو، بۆ دوا جار هاوكارى كۆمه لايهتى به دهستهينان، له م
 دهزگايه وه برى (۱۰۵) دولارى ئەمريكى وه رگرت، كه چاوه روانى زۆر زياتر
 بوو، به مەش زۆر توپه بوو به لام له برى لۆمه كردنى كۆمه لگه و ناردنى نارهزايى
 بۆ كۆنگريس، له خۆى پرسى ئايا ده توانم چى بكه م ؟ يان چ شتىكى به نرخ
 پيشكەش بكه م به ده ورره بر ؟ (ده توانم چى پيشكەش بكه م به كۆمه لگه ؟)

دهستى كرد به بير كردنه وه چى ههيه لى ده ورره بر نرخى هه بيت ؟
 هاته بيريه وه كه شتوازيكى تايهتى خۆى ههيه له ليتانى مريشك كه
 زۆربهى نهوانهى خوار دويانه به دلتيان بووه، ئايا چى ده بيت نه گهر ههستم به
 فروشتنى ئەم پيكهاتهيه به چيشتهخانه يهك ؟ ئايا پارهيه كى باش به دهست دههينم ؟
 دواتر ووتى : ئەمه كارىكى پيكهه نياويه، فروشتنى ئەم پيكهاتهيه كرى
 خانه كه شم بۆ ده رناهيتى، پاشان بيرىكى نوئى بۆ هات : ئايا چى روو ده دات
 گهر تنهها پيفروشتن نه بيت بهلكو ههستم به رونكرده وهى چۆنيهتى ليتانى ئەم

پىنكھاتەيە ؟ چى دەيىت گەر تامى گۆشەكەي زۆر خۆش بىت و وابكات خەلكانىكى زۆر لى بىر ؟ گەر خەلكىكى زۆر روو بىكەنە چىشتخانەكە و فرۆشى زۆرى ھەيىت چى ؟

دەستى كرد بە گەرپان، لەدەرگاكانى دەدا، چىرۆكەكەي بۆ ھەموو خاوەن چىشتخانەكان دەگىرايەو : (من پىنكھاتەيەكى باشم ھەيە بۆ لىتەنى مريشك، دلتيام گەر بەكارى بەيىت فرۆشى زۆر دەيىت) .

زۆر كەس گالتەيان پى دەكرد و پى پى دەكەن، پىيان دەووت : (سەركە پاوى پىر، ئالىرەو بەرۆرە دەرەو ئەم پۆشاكە سپە گىلانەيە چىە لەبەرت كردو ؟) .

ئايا چۆكى دادا ؟ بە دلتيايەو نەخىر، چونكە خاوەنى كلىلى يەكەمى سەركەوتن بوو كە من پى دەلیم : (كەسىتى بەھىز) .

كەسىتى بەھىز : ئەو بە كۆلنەدەر بىت لە جىبەجىكردنى ھەركارىك كە دەيەوېت . چونكە ھەموو كاتىك كە كارىكى تىدا ئەنجام دەدەيىت شىتىكى نوپى لى فىر دەيىت كە بۆ جارى دووھەم رىگەيەكى نوپى دەدۆزىتەو بۆ باشز كردنى ئەو كارە .

بە دلتيايەو كولىنل ئەو كەسىتە بەھىزەي بەكارھىتا، لەبرى ئەو بە ھەست بە دارمان بكات كاتىك كە كۆتا چىشتخانە پىنكھاتەكەي رەت كردەو، بىرى لەو كەردەو چۆن بەشىوھەي كى چالاكتر بەرھەمەكەي بفرۆشيت، وە چۆن وەلامى باشز وەربگرىت لەو چىشتخانەيەي كە بۆى دەبات .

دەزائىت كولىنل چەند جار ووشەي نەخىرى بىست پىش ئەو بەلتيەك بىستىت ؟ (۱۰۰۹ جار گوتى لە ووشەي نەخىر بوو پىش ئەو بەلتي بىستى) !! .

بۆ ماوهی دوو سال ئۆتۆمبیلە ماندووە کەسێ شەقام شەقام لێدەخوڕی و شەوانە بە پۆشاکی سپیەکانیەوه لەناویدا دەخەوت، هەموو بەیانەکی پر بوو لە چالاکیی و ھەماسەت بەبێ ئەوێ کەسێ تر بەشداری پێ بکات لەم بیروبۆچونەیدا، زۆربەیی کاتیش تاکە خواردنی چەند پارووبە کەم بوو لەو خواردنە کە نامادەیی دەکرد بۆ کەریارەکانی، بەرووبومی تیکۆشەکانی کولونیل زنجیرە چیشتەخانەکانی (کنتاکی) لێ کەوتەوه کە لە جیھاندا لقی ھەبە و کۆمپانیایەکی گەری بەناوبانگی جیھانیە.

تۆ پیت وایە چەند کەس دوای ئەوێ (۱۰۰۹) جار گوێیان لە ووشەیی نەخیر دەبیت بۆ ماوهی دوو سال بەردەوام دەبن لە ھەولتان ؟ ئەوانەیی بەم جوۆرە بێرە کەنەوه زۆر کەمن، لێرەوه پرواناکەم کەسێک ھەبیت وە کولونیل ساندز بیت، وە پرواشم وایە زۆربەیی خەلک تەنھا بیست جار گوێیان لە ووشەیی نەخیر نەبوو و وازیان ھێناوه، بەلام ئەو بزانە زۆربەیی جار بۆ سەرکەوتن پێویستیت بەو دەبیت .

خۆ گەر چاویکی خیرا بگێڕین بە کەسایەتیە سەرکەوتووەکانی مێژوودا، دەبینی لە چەند خالێکدا ھاوبەشن : ھەرگیز رازی نەبوون بەوێ کە پشتگوێ بخزین، ووشەیی نەخیریان قبول نەکردو، رینگەیان بە ھیچ شتێک نەداو بەبیتە رینگەر لەبەردەم بەدەستھێنایی خەونەکانیان .

دەزانی (والت دیزنی) نزیکەیی (۳۰۲) جار بیروکە کەسێ رەت کرایەووە لەلایەن بانکەکانەوه کە ھاوکاری بکەن لە دروستکردنی شاری یاری لە جیھاندا، زۆربەیی بانکەکان پێیان وابوو کە شیتە، بەلام شیت نەبوو، بەلکو خاوەنی خەون بوو، لەمەش گرنگتر پابەند بوو بە بەدھێنایی خەونەکیەووە،

نهمرۆش به ملیونهها کهس بهشدارن له خۆشیه کانی (دیزنی) که دنیایه کی بی وینهیه، جیهاتیکه که به بریاری تنها کهسیک بنیات نرا .

کاتیگ بهتنها له ئوتیله روخواه کهمدا دهژيام، قاپه کاتم له سهووی همامه کهمدا دهشۆرد، بهردهوام نهم چیرۆکانهم بری خۆم دههینایهوه، دهوایه بهردهوام بوومايه لهم یادهینانهوهیهمدا: (هیچ کیشهیهک نیه بهتهواوهتی کاریگهری ههبیته لهسهر ژیانم، نهم حالهش تیدهپهپرینم گهر به شیویهکی بونیاتنهر و ئیجابی رهفتار بکهم).

بهردهوام بووم لهم بیرکردنهوانه، له گهل نهوهی لهو کاتهدا ژیانیکی کولهمرگیم ههبوو، بهلام چهند هۆکاریگ ههبوو وای لی کردم ههست به گهرهوی نهم ژیانه بکهم، وهک نهم دوو هاورپیم، یان نهوهی که من خۆشی دهبینم له ههستهوه ره کاتم، یان من دهتوانم ههناسه بدهم .

بهردهوام یادی خۆم دههینایهوه بهوهی که ته رکیز بجهمه سهر نهو شتهی که دهمویت، وه ته رکیز بجهمه سهر چاره سهره کان نهک کیشهکان، نهو هشم بیرهاتهوه که کیشهیهک نیه بهتهواوهتی کاریگهری ههبیته لهسهر ژیانم گهر نهو کیشهیه وا خۆشی ده بجات .

له بهر نهوه بریارمدا که نیتر باوهرم وانه بیته که ژیانم داروخواه تنها له بهر نهوهی لهرووی نابوری و سۆزداریهوه تهنگه ژهم هیه، وه بریارم دا هیچ ههلهیهکم نیه بهلکو زۆر به سانای بی دههست چهند ریگرتیکهوه دهنالیتیم، به مانایه کی تر نهوهم بۆ ده رکهوت گهر بهردهوام بم له خزمهتکردنی نهو تۆوانهی که چاندومه – جیهه جیکردنی کاره باشهکان – نهوا نهم پایزی ته مهنهم ده کهمه بههاریکی هه میشهی، به رهه می نهو چهند ساله کۆده که مهوه که وامدهزانی بیهرههمن، وه تیگه یهشم که:

(ئوپېرى شىئى ئوۋىيە كارىك دووبارە بىكەيتەرە و چاۋەروانى
دەرەنجامى جىاوازىش بىت).

لەبەرئوۋە دەبىت شىئى نوئى تاقى بىكەينەۋە، دەبى بەردەوام بىن لە گەران
تا ئەو ۋەلامەمان دەست دەكەۋىت كە دەمانەۋىت .

پەيامەكەم زۆر بە سانايى ئەمەيە، تۆش لە ناخى دلئەۋە دەزانىت
راستگۆيانەيە :

گرتنەبەرى رېنگەيەكى جددى و گونجاو و سوربوون لەسەرى لەگەن
شىكارىيەك.

بەنەرمى ھەولتدان بۆ نامانجەكەت، وات ئى دەكات بىگەيتە ئەو شتەي كە
دەتەۋىت .

بەلام لەپىشدا دەبىت خۆت بىبەرى بىكەيت لەو ۋەھمانەي وات ئى
دەكات چارەسەر نەبىنى .

دەبىت تەركىز بىخەيتە سەر ئەو رىئوشوئىنانەي ئەمپرۇ دەتوانىت ئەنجامى
بىدەيت گەر كارىكى بىچوكىش بىت .

ئەمەش راستە، وانىيە ؟ كەۋاتە بۆچى زۆرىنەي خەلئى بەۋجۆرە ناكەن ؟
ۋەلامەكەي ئوۋىيە كە ئەوان ھەلئىن لە ئەنجامدانى، لەترسى سەرنەكەۋتن، بەلام
من شىئىكى نايام لە سەركەۋتن دۆزىيەۋە

وانهی دوووم

فەشەل بوونی نیە

ئێستە کاتی ئەوێه بریار بدەیت، کاتی ئەوێه پەیمان بدەیت هەرگیز بۆ جاریکی تر نەهێلتیت نوقم بیتەو له هەست و شعوری خەمۆکی و دلشکاویدا، ئەمەش مانای ئەوێه وایە واقیعی نەبیت بەرامبەر رینگریه کانی ژیان، بەلام مانای ئەوێه زۆر به سانایی هەست و شعوری خەمۆکی و داروخانەکان رینگرن لەبەردەم گرتنەبەری ریهك که بتوانیت گۆرانکاری دروست بکەیت له ژياندا، دەبیت باوەرێت پتەو بیت له گەل ئەو هەموو ناهەمواریانە دێتە ریت و له ئێستەدا وای دەبینیت هەرگیز نایەتە بوون، دەبیت دلنیا بیت لەوێ دەتوانیت بیگۆریت بۆ باشتر، دەزانیت هەموومان کێشەیه کمان هەیه، هەندێک جار بەدەستی دارمان و رینگریه کانهوه دەنالتین، بەلام ئەوێه که ژیاغان پێک دەهێتیت چونەتی مامەتە کردغانە له گەل ئەو رینگریانە ؟.

نەمۇنە يەكت لەم بارە يەوہ بۆ دە گېر مەوہ :

چەند سالتىك لەمەوہەر لاوتىك دەيوست بېتە مۇسقىقارنىكى بەناو بانگ، لەبەرئەوہ وازى لە قوتابخانە ھىنا، دەستى كىرد بە برىنى ئەو رىنگە يەى كە ھەلىيژاردبوو، دەستكەوتنى كار بۆ يە كىك كە ھىچ ئەزمونىكى كار كىردنى نەبىت و وازىشى لە خوتىندى ناو ھەندى ھىنا بىت، كارىكى ئاسان نەبوو، لەبەرئەوہ خۆى لە چەند يانە يەكى بچوكدا بىنيەوہ، پىانۆى لى دەدا و گۆرانى دەوت، گۆرانى و ناوازە كانى لەناخى دلەوہ بوو، بەلام بۆ كەسانىكى دەوت كە ھەر ھەستىشان بە بوونى نەدە كىرد، ئىت بېھتەرە پىش چاوى خۆت، دەبى چەند ھەستى بە دارمان و بىزارى كىردىت .

لەراستىدا ھەستى چۆككەدان و دارمان واى لى كىرد خەرىكبوو خۆى لەدەست بەدات، ھىچ پارە يەكى پى نەبوو، لەسەر جىلشۆرە كارە بايە كان دەخەوت، تاكەشتىك كە واى لى دە كىرد بەردەوام بىت لەسەر كارە كەى خۆشەويستى دەزگىرانە كەى بوو چونكە بەلاى ئەمەوہ جواترىن ئافرەتە لەسەر زەويدا .

بەلام مەخابىن ئەوئىش وازى لى ھىنا، ئىت وايدەزانى ژيانى كۆتايى پى ھاتوہ، برىارىدا خۆى بكوژىت، بەلام پىش ئەوہى ئەم برىارە جىيە جى بكات ھەولەيدا يارمەتە كى دەست بەكوپت ئەوئىش لەرتى پشكىنىكى پزىشكەوہ لە نەخۆشخانە يەكى نەخۆشە دەرونيە كان، لەم نەخۆشخانە يەدا بە تەواو ھەتى ژيانى گۆرا، لەبەرئەوہ نا كە چارەسەر كرا، بەلكو ھاو كارى كىرد چاوى بكىتەوہ و بىنىت تا چەندە بارە كە خراب بوو ! ھەستى بەوہ كىرد ئەم ھىچ كىشە يەكى نە، ئىت لەو رۆژوہو برىارىدا جارىكى تر چۆك دانەدات بۆ دارمان .

زۆر به گهرمیش خۆی ماندووبكات تاكو بیته مۆسیقاریکی سهرکهوتوو، چونکه بۆی دهزکهوت که: شتیك نیه شایهنی ئەوه بیته خۆی بۆ بکوژیته، وه ژیان شایهنی ئەوهیه که بۆی بژین، چونکه بهردهوام شتیك دههۆزینهوه که خۆمان به قهرزارباری بزاین .

دهبیت بهردهوام ئەوهمان لهیاد بیته، ههرگیز فەشەل بوونی نیه، خۆ گهر ههولت دا کاریك ئەنجام بهدیت و سهرکهوتوو نهبوویت تیایدا ئەوا تۆ لهم کارهت فیری شتیك بوویت که هاوکاریت دهکات له ئایندهدا زیاتر بهتوانا بیت، بهم جوهرهش تۆ بهراستی سهرکهوتویت .

له راستیدا ووتهیهك ههیه که بهدریژایی سالان سووم ئی وهرگرتوه و هاوکاری کردوم نهویش :

(سهرکهوتن دهرهنجامی رای راسته، رای راستیش دهرهنجامی ئەزمونه، ئەزمونیش دهرهنجامی فەشەله له دهرکردنی بهریارهکاندا) .

بهردهوامبه له ههولدان، گهر بهردهوام بیت له ههولدانانت بۆ باشترکردنی ژیان و حالت، وه له ههلهکانتهوه فیر بیته، ئەوا سهردهکهویت، ئیستهش با چاوێك بختینهوه بهوهدا که وامان ئی دهکات دهست یح بکهین

وانەى سىيەم

ناكرىت گەشە كىردنت
بوەستىت .
توۋ خاوەنى بىرپارەكانى

لەرپى خويىندەنەوى ئەم كىيەو ە راستىە كى بۆ دەر كەوتو ە لەو ەى كە
ھىزىك ە ە ە كە فىلە بۆ گۆرانكارى لە ە ە رلایە نىكى ژياندا كە بئەو ىت، كە واتە
ئەم ە ىزە لە كو ى ە ؟ و ە چۆن بە كارى دە ە ىت ؟
ە ە موومان دە زانىن بۆ بە دە ە ستە ىنانى دە رە نجامى نو ى دە ىت رىوشىنى نو ى
بگرىنە بەر، بە لام دە ىن ئەو ە بزانىن ە موو رە فئارمان دە رە نجامى بىرپارىكە كە
داومانە :

(ە ىزى بىرپاردان توانات لە گۆرانكارىدا خەلات دە كات) .

دىسان دە ىل ىمەو ە : نىمە ناتوانىن بەردەوام تە ە كوم بگە ىن بە
روداو ە كانى ژيانمانەو ە، بە لام دە توانىن تە ە كوم بگە ىن بەو ە ە تانەو ە كە
خۆمان بىرپارمان لە ە ر داو ە .
دە ىت ئەو ەى كە باو ە رمان پىشە ى، بىرى لى بگە ىنەو ە و ە ە ستى پى
بگە ىن .

دهیٔت ئهوه مان له یاد بٔت هه چرکه ساتیک که دهژین دانی پٔدا بنٔین یان نا کۆمه لیک رینگه مان له بهرده مدا داده نی، وه کۆمه لیک رهفتاری نؤ هه په که په یه وه سه به وه ده ره نجامانه ی که خؤی له بریاریک یان دوو بریاردا ده بینیه وه، زۆربه مان ئه وه مان له یاد چوه که توانای هه لٔزار دغان هه په، وه ئه وه ی چاره نو سه مان دیاری ده کات بریاره کاغمانه نه ک بارود خؤی ژیاغان .

ئهو شیوه ژیانه ی که ئه مرۆ تیایدا ده ژیت ده ره نجامی بریاره کاته، تؤی که ئه مرۆ به کاریک هه لده ستیت، بریار ده ده ی که ئه مرۆ شٔیکی نؤ فٔیر بیٔت، یان ناته ؤ شٔیک فٔیر بیٔت، یان باوه ر به شٔیک به یتیت، یان بریار بده یت واز له کاریک به یتیت، یان سور بیٔت له به ده سه یتانی ئهو شته ی که ده ته ؤت .

بریار دانت له سه ر ژنه یتان، یان مندال بوون، بریار دانت له سه ر جؤری خواردنت، یان جؤری خواردنه وه ت، بریار دانت سه باره ت به وه ی واز له جگه ره کٔشان به یتی، بریار ت سه باره ت به خودی خؤ و توانا کانت، هه موو ئه م شتانه و چه ندانی تریش ته نها که سیک که ده توانی زالبی به سه ریدا بریتیه له (خودی خؤ)، ته نها خؤ ده توانی ته حه کوم به ژیا نی خؤ ته وه بکه یت .

خۆ گه ر به راستی بمانه ؤت ژیاغان بگۆرین، ئه وا ده بیٔت چه ند بریاریکی نؤ بده ین سه باره ت به وه شتانه ی که سه یتیمان پٔناسه ده کات، هه ره ها ئه وه شتانه ی که ده مانه ؤت پابه ند بین پٔسانه وه و ئه وه شتانه ی که ده مانه ؤت لیان به دور بین .

کاتیک ووشه ی (بریار) به کار ده ه ینم مه به ستم پٔنی هه لٔزار دٔیکی راسته قینه و به نا گایانه په، زۆربه ی خه لکی ده لٔین : (باشه من بریارم داوه کٔشم دابه ژٔیم) ئه مه ده سه ته واژه په کی گشته نه ک دیاریکراو، ئه وان ته نها شٔیک ده لٔین که پٔیان باشه، به مانا په کی تر : ئه وان ده لٔین : (ده مه وی زیا تر ره شٔیق م) به لام

بىرپارى راستەقىنە كاتىك دەدرىت كە ھەموو ئەو گىرمانانە نەھىلىت كە
پىنچەوانەى ئەو شتەپە كە بىرپارت لەسەر داوہ .

ئىستە غونەپەكى نايابت پى دەلپىم سەبارەت بە پىاويك كە دەركى بە
ھىزى بىرپاردانى راستەقىنە كردوۋە و پەيمانى بەخۆى داوہ ھەرگىز پاشگەز
نەبىتەوہ لە بىرپارەكەى، ئەم پىاۋە ناۋى (سوبر كايرو ھۆندا) دامەزرىنەرى
كۆمپانىيە (ھۆندا)پە بۆ ئۆتۆمبىل، ئەم كەسە ھەرگىز رىگەى بەو كىشە و رىگر و
بارودۆخە ناھەموارانە نەداوہ كە رىگەى ئى بگىرن، لە راستىدا بىرپارىدا
گەرەتەرىن رىگرى بىبىت كە دىتە رى و تەنھا وەك بەرپەستىك لى بىروانىت لە
پىشېركى گەشىتن بە نامانجەكانىدا.

لەسالى (۱۹۳۸) ھۆندا قوتابىپەكى ھەزار بوو، خەونەكەى ئەوہبوو
زىجىرى بەستەوہ دروست بىكات و بىفرۆشىت بە كۆمپانىيە (تويوتا) ھەموو
رۆژىك كە دەچوو بۆ قوتابخانە ئەمە خەونى بوو، بەدرىژاى شەۋىش خرىكى
كاركردن بوو، ھەرچى پارەپەكى ھەبوو لەو پرۆژەپەدا خەرجى كرد، تا
لە كۆتايىدا ناچار بوو ئالتونى خىزانەكەى خستە رەھنەوہ تاكو بتوانىت بەردەوام
بىت لە بەدپەينانى خەونەكەى .

دوای چەند سالىك توانى ئەو شتە دروست بىكات و دلنىاش بوو لەوہى
كە كۆمپانىيە تويوتا لى دەكرىت، بەلام كاتىك بەردى بۆيان لىيان نەكرى،
دوای ئەوہ رۆيشتەوہ بۆ قوتابخانە بۆ ئەوہى گوى لە سوكاپەتى پىكردنى مامۇستا
و ھاورپىكانى بگرى و پى بلپىن چەند گىل بوويت ئەو ھەموو كاتەت لە
دروستكردنى نامىرىكى مىكانىكى ھىچدا بەسەر بەرد .

ۋادەزانى ھەستى بە دارمان كرديت ؟ نەخىر، چۆكى دادا ؟ نەخىر، لەبرى ئەۋە دوۋسالى ترى بەسەربرد لە ھەولداندا بۆ دۆزىنەۋەى باشتر و باشتر كرنى ئەۋ ئامىرە .

ئىرەۋە ئەم پىۋە چەند باۋەرىكى بىچىنەيى ھەبوو بۆ سەركەۋتن :

۱- بىرارى دابرو چى دەۋىت .

۲- رىۋشۋىنى گرتەبەر .

۳- تۋانى تىبىنى ئەۋە بىكات كەى سەركەۋتوۋە و كەى سەرنەكەۋتوۋە .

۴- بەردەۋام بوۋ لە گۆرپىنى بەرنامەكەى، چۈنكە زۆر نەرم بوۋ لە مامەلە كرنى لە گەن شتەكان .

دۋاى دوو سال تۋانى ئامىرەكەى بەرۋىشەۋە بەرىت، بەمەش كۆمپانىيەى

تۋىۋتاي رازى كرد كە لىى بىكرن .

كارەكەى بەرەۋىش برد بەجۆرنىك كەۋىستى بىنايەكى تايبەتى بۆ دروست بىكات، بەلام لىرەشدا رىگرىكى تر ھەيە، ئەۋ چىمەتۋى دەستىكەۋىت بۆ بىناكەى چۈنكە لەۋكاتەدا يابان سەرقالى جەنگى جىھانى دوھەم بوۋ، بۆ جارىكى ترىش شتەكان ۋا خۇيان دەردەخست كە خەۋنەكەى بەرو مردن بەرن، كەسىش نەبوۋ ھاۋكارى بىكات، ئىستە لىت دەپرسم ۋادەزانى ۋازى لە خەۋنەكەى ھىنا ؟ بەدلئىيەۋە نەخىر، بىرارىدا كارگەكەى دروست بىكات، لەبەرئەۋەى چۆكدادان ھەرگىز بوۋنى نەبوۋە لە ھەلئىۋاردنەكاندا .

كۆمەلنىك ھاۋرىنى كۆكردەۋە (۲۴) كاترۇمىر كارىان دەكرد و چەندىن شىيان بەكارھىنا تارىگەيەكى باشيان دۆزىۋە لە دروستكرنى چىمەنتۇدا، تالە كۆتايدا كارگەكەى دروست كرد و دەستى كرد بە بەرھەمھىنەنى ئامىرەكەى .

(بەلام چاۋەرى بە، زىاترىش ھەيە)

چىرۆكەكە ھىشتا تەۋاۋ نەبوۋە، لەكاتى جەنگدا ويلايەتە يەكگرتۈەكان كارگەي بۆمباران كرد وزۆرىنەي تياچوو، لەبرى ھەستكردن بە دارمان ھەموو كارمەندەكانى كۆكرەوۋە و پىي ووتن خىرا بچنە دەرەوۋە و سەيرى فرۆكەكان بكنە چونكە ئىستە دەست دەكەن بە فرىدانەخوارەوۋەي بەرمىلى سوتەمەنيەكانيان، دەبىن بزائىن لەكوى فرىي دەدەنە خوارەوۋە بۆ ئەوۋەي دەستمان بكنەويت چونكە ئەمانە مادەي سەرەكەين و پىويستمانن لە كردارى دروستكردندا، ئەو مادەيش ئەوۋەبوو كە لەياباندا نەياندەتوانى بەدەستى بەيىن .

(ھۆندا بەردەوام لە ھەولتى بەگەرخستنى ئەو شتەدا بوو كە ژيان پىي

دەبەخشى)

بۆجارى دوھەم كارگەكەي بەھۆي بومەلەرزەوۋە روخا، ناچاربوو نامىركانى بفرۆشيت بە كۆمپانىي تويوتا، بەلام خواي گەورە رىنگەبەك داناخات تاكو رىنگەبەكى تر نەكاتەوۋە، لەبەرئەوۋە دەبىي بەردەوام بەئاگا بىن بۆ ئەوۋەي ئەو ھەلە نويانە ۋەرگىن كە ژيان پىمان دەبەخشىت .

كاتىك جەنگ كۆتايى پى ھات، يابان لە بارگرژىەكى تەۋاۋدا بوو، بەدەست كەمى بەرھەمى سروسىتەوۋە دەينالاند، بەنزىن بە بىركى كەم بەسەر ھاۋلاتياندا دابەش دەكرا، ھەندى كاتىش ھەر دەست نەدەكەوت، ھۆنداش زۆر بەنارەھەت بەنزىنى دەست دەكەوت تاكو بە ئۆتۆمبىلەكەي بتوانىت كەلەۋپەل و خۆراك بۆ خىزانەكەي بەيىتەوۋە، لىرەوۋە بىرى كردەوۋە، بىرارىكى نويدا، بىرارىدا كە نايىت ئەو حالە زۆر بچايەنىت، پىسارىكى نوپى لەخۆي كرد، دەبىت چى بكنەم بۆ ئەوۋەي خۆراك بۆ خىزانەكەم بەدى بەيىم ؟ چۆن بتوانم ئەو شتەي كە لەبەردەستمدايە بىخەمەوۋە گەر بۆ دۆزىنەوۋەي رىنگەبەك بۆ بەدەستھىنانى مەبەستەكەم ؟

تیبینی نهووی کرد نامیرتیکی بچوکی ههیه، ئەم ئامیره بهس بوو بو ئیشپنکردنی نامیری چیمهن برین، بیرتیکی بو هات ئەم ئامیره بلکینی به پاسکیلیکهوه، لەم ساتهوه داهینانی یه کهم ماتۆر هاته ئاراهه، دهستی کرد به لیخوړینی له ماتهوه بو بازار زۆر به خیرایی هاورپنکانی داویان لی کرد که وهک ئەو ماتۆر هیان بو دروست بکات، دواي ماوهیه کی کهم چهنه ژمارهیهک لهم ماتۆرانهی دروستکرد و وورده کارگهیه کی بو دروست کرد، بهلام لهم حالته نانا ساییه یاباندا هوندا چون دهتوانی ئەم کاره بکات ؟

(چاره نوست له ساتهوه ختی بریاره کاتهوه دروست ده بیت)

انتونی روپینز

لهبری چۆکدادان، لهبری ووتهی (هیچ شتیک سو دی نیه) گهشته بیرتیکی نایاب، بریاریدا ووتاریک بنوسیت بو هه موو خاوهن دوکانی پاسکیل فرۆشهکان له یاباندا تیایدا نوسیوی : (من باوهرم وایه که دهتوانم جو له بجهمهوه بازارهکانی یابانهوه بو جاریتیکی تر) .

ناماژهشی بهوه داوو که ماتۆر کهی بهنرختیکی کهم ده بیت و هاوکاری خه لک دهکات له هاتوچۆدا، له دوایدا داوای لی کردبوون که سه رمایه کانیان بجهنه ئەم پرۆژهیهوه .

نزیکهی (۱۸۰۰۰) ههزار کهس له خاوهن دوکانی پاسکیلفرۆشهکان له یاباندا ئەم ووتاره ی هوندا یان بی گهشت، لهم ژمارهیه ته نها ۳۰۰۰ یان بریاریندا که سه رمایه لهو پرۆژهیهدا بجهنه گهر، لیروه ههستا به دروستکردنی یه کهم وهجه لهم ماتۆرانه، دواتر سه رکهوتوو بوو، وایه ؟

نهخیر ! چونکه ماتۆر هکان زۆر گهوره و قورس بوون، کهمیکیش له خه لکی یابان کریان، بو جاری دوهم تیبینی ئەو هه لانهی کرد که تبی کهوتبوو،

✽ ھاورپىم بە .. ✽

لەبىرى چۆكدادان ھەستا بە گۆرانكارى لە كارەكەيدا، بېرىيدا پاسكىلەكان سوكت و بچوكت دروست بكات، ئەمەشى كرد و لە ماوەى تەنھا شەو و رۆژنىكدا جۆرى دوھەمى بەرھەمھىنا كە دواتر لەسەر ئەمە خەلاتى ئىمىراتۆرى وەرگرت .

ھەمووان لىيان دەروانى و بە زمانى ھالىيان دەيانووت: بەراستى بەختىكى باشى ھەيە !! .

بەلام ئايا ئەمە بەخت باشى ؟ رەنگە، گەر (بەخت) ماناى ئەو ھەيەت كارىكەيت بەپى زانستىكى دروست .

ئەمروش كۆمپانىيە ھۆندا يەككىكە لە ھەرە كۆمپانىيە سەر كەوتوھەكان لە جىھاندا، نىزىكەى (۱۰۰۰۰۰) ھەزار كارمەندى ھەيە كە كارى بۆ دەكەن، ھەر ھەلا لە دواى تويوتا وە فرۆشى لە ھەموو كۆمپانىياكان زياترە .

ھەموو ئەمانە بەھۆى ئەو ھەو ھەو ھەو كە ھۆندا ھەرگىز چۆكى دانەدا .
(ھەرگىز رېنگەى تەدا بارودۆخ و كېشەكان رېسى لى بگرن، وە بېرىيدا بەردەوام رېنگەيك بۆزىتەو ھەو سەر كەوتن مادام دلتسۆزە بۆ ئەو كارەى كە ئەنجامى دەدات .)

بېرىارەكان، بېرىارەكان !

ھەردوكان دەزانين چەندىن كەس لەدايك بوون، وە خواھنى چەندىن تايبەتمەندىن، وەك : دايك و باوك كە لە ژىنگەيەكى خۆش و ئاستىكى بەرزدا پەروەردەى دەكەن ، خواھنى جەستەيەكى تەندروست و بەھىزن، ھەر گرنگىيدانىك كە بە خەيالى تۆدا دىت ئەوان دەستيان دەكەوتت، بەمانا لە ھىچيان كەم نىە .

بهلام همدو و کمان دهزاني زورتيك لهم کهسانه کورتاي حاليان به توشون به قهلهوي و دارمان، يان چهندين نهخوشي کوشنده کورتاي ديت. بههمان شيوه رووبهروي نهو کهسانهش دهبينهوه، يان لهبارهبانهوه دهخوينينهوه که به پيچهوانهوه حاله که يان تيپه راندوه، برياري راسته قينه و نويان سهبارت به ژيانيان داوه و توانيويانه بيکه نه ژيانتيکي پر له ههولدان و سوربوون و نارامگري و سه رکوتن، نه مهش واي کردوه که ببنه غونه و پيشهنگ و نيمه سويان لي وه رگرين .

مه به ستمان له (برياري راسته قينه) چيه؟

بو غونه ههنديک دهلئين: (دهبيت چند کيلويهک له کيشم دابه زينم) يان دهلئين: (دهبيت برتيک پاره کوبکه مهوه) يان دهلئين: (دهبيت واز له جگه ره کيشان بهيتم) يان دهلئين: (دهبي کاريکي باشر بکهم)، بهلام له بري نه مه ده توان بلئين: (ناوا و ناوا ده کم) .

بو هه موو لايه نه کاني ژيانت نه م کاره دهبيت، بهلام له گهل نه وه شدا شته کان وهک خويان ده ميننه وه به بي گوران .
چونکه:

تا که ريگه بو گوران کاري له ژياندا، بريته له برياريکي راسته قينه. گهر برياردان شتيکي سانا و چالاک بيت، نايابوچي زورکس نه م ريگه يه ناگر نه بهر، يان بهرده وام نابن له سهري ؟

له بهر نه وه ي نهوان نازان برياري راسته قينه چيه .
دهزاني برياردان ش وهک حهزه کان وايه، وهک: (حهزه کم واز له جگه ره کيشان بهيتم) چونکه زوربه مان ده ميکه برياري راسته قينه مان نه داوه به ريژه يهک که بيرمان چوتوه بريار بدهين !

کاتیک برپاریکی راسته قینه ددهویت، نهوا هیلیک ده کیشیت، هیلیکی وهمی نیه، به لکو هیلیکی راسته قینه له سهر نهرزی واقع، که واته تو دوزانیت چیت دهویت، نهم جوړهش له روشنی هیزت پی دهبه خوشی بو نهوهی زیاتر کار بکهیت و نهو دهره نجامهش دهست بکهیت که به شونیه وهیت .

نهو که سانهی که زال دهبن به سهر ریگریه کان و دهیگورن بو خزمهتی ژیانیکې باشتر، نهو که سانه روژانه سی برپاری گرنګ ددهون :

۱- تهرکیز ده خنه سهر چی .

۲- گرنګی نهو شته و ماناکه ی .

۳- نهو شتانهی که ده بیت پی ههستن .

لیروه بهرو نهو نمونانهت دهبم که لای خوم زور خوشه ویستن نهویش چیروکی (ایدروبرتس)ه، پیاویکی ناسایی بوو به هوئی نیفلیجیه وه له سهر کورسی جولاو داده نیشت، نهم پیاوه بووه پیاویکی سهروو ناسایی به هوئی نهو برپاره ی که دای بهوهی که وه که سیکی ناسایی مامله بکات، کاتیک ته مهنی (۱۴) سال بوو توشی نیفلیجی بوو، روژانه نامیریکی بو هه ناسه دان به کار دهیتا، شهوانهش له ناو بوریه کی په ستانی نکسجیندا روژی ده کرده وه، ههستی ده کرد که هه موو چرکه ساتیک روبه روی مردن ده بیته وه ، نهمش وایلی کردبوو تهنها تهرکیزی لای نازاره کانی بیت، به لام له بری نهوه نهوهی هه لژارد جیاوه زیهک لای خه لکی دروست بکات .

دهزانی له چ کاریکدا سهر که وتوو بوو ؟ له ۲۵ سالی کوتایی ته مهنیدا برپاری نهوه بوو هه ولبدات بهرامبر جیهانیک که چرکه به چرکه ی له خزمهتی که مهنه دماندا به سهر بهریت .

خه لکیکی زوری فیر کرد، یه کهم کهس بوو کورسی بزویتهری داهیتا که له توانیدا هه بوو دابهزیه شوینی نزمه وه، ههروه ها شوینی چاره وروانی تایهت به کهمه ندامانی دروست کرد، یه کهم کهسیش بوو که تووشی ئیفلیجی جوارپهل بویت و له زانکوی کالیفورنیاش بروانامه وه برگرت، ههروه که یه کهم کهمه ندام بوو که توانی پوستی به ریوه بهری (سه رله نوی ئاماده کردنه وه) له ویلايهتی کالیفورنیا وه برگرت .

زور به رونی ئه م پیاوه نه وهی هه لبارد تهر کیز بخته سه شتیکی جیاواز له و بارودوخه ی که تیایدا ده ژیا، تهر کیزی خسته سه ریگه یه که که به هویوه جیاوازه کی دروست کرد.

کیشه ی لاشه ی وه که ریگریک و ابو له بهرده میدا، ئه و برپاره ی که دای له باریدا بوو ژیا نی هاوشیوه کانی بگوریت و به ره و ئارامییان به ریت، چونکه له باریکی زور تونددا هه ولیدا بو دروستکردنی ژینگه یه که که تیایدا هاو کاری ئه و که سانه بکات که کهمه ندامن.

(ایدروبرتس) وه که غونه یه کی به هیز داده نریت له سه ر نه وهی ئه و شوینه گرنه که نه که لیه وه ده ست پی ده کهیت، به لکو ئه و برپارانه گرنه که ده ته ویت بیانگه یته پیاو، برپاره کانی له ساتیکی به هیزدا داو په یانی به خویدا بیانیه یته دی، نیسته ئایا ده توانیت چ کاریک له ژیا تندا ئه انجام به دیت گهر برپاریکی راسته قینه به دیت ؟

له بهر نه وه نیسته برپار به ا

هه ر پیشکه و تیک که نه وهی ئاده می به خویه وه ده بییت به برپاریکی نوی و راسته قینه ده ستی پی کرده .

ئايا ئەو شتانە چىن كە دوئاخستون ؟ چونكە بە ئەنجامدانى ھەندىك لەو شتانە ژيانت بەرھو باشر دەچىت .

رەنگە ئەو شتە گۆرپىنى جگەرە كىشان و خووھ سىلبە كان بىت بە خويئەندەنەوھ و ۋەرزىشكردن، يان كاتژمىرىك پىشەر لە رۆژانى تر ھەستىت و سەرھەتاي رۆژت بە باشرىن شت دەست بى بكەيت، يان رەنگە بىرپارە كەت ئەوھ بىت ئىز لۆمەى ھىچ كەسىك نەكەيت، لەبرى ئەوھ تەركىز بىخەيتە سەر ھەندىك ھەلسوكەوت و رىوشوپىنى نوئ بۆ بەروپىشچون و باشر كوردنى ژيانت، ئەوئىش بە دۆزىنەوھى كارىكى نوئ بۆ ئەوھى بىنە كەسىكى بەسود، يان رەنگە بە خويئەندن فېربويىت و لەو رىيەشەوھ زۆرىك بەخىشە خىزان و ھاورپىكانت .

كەواتە ئىستە دەبىت دوو رىار بەدەيت و بە درىزايى زەمەنىش پابەندىت بىيانەوھ بە چاوپوشىن لەوھى كە چەندى كات دەوئ .

يەكەم :

بىرپارىكى سانا بەدە : ئەوئىش بىرىتى بىت لە بەيمانىك كە بەخۆت يان بە بەرامبەرى دەدەيت و دەتوانىت پابەندىت پىوھى، بەسەلماندى ئەو بىرپارەت و بەوئىشەش مامەلە كوردن، بەمەش خۆت دەسەلمىنىت كە دەتوانىت بىرپارى گەورەتر بەدەيت و گەشە بە تواناي جىبەجىكردنى بىرپارەكانت بەبەھىزى بەدەيت .

دووەم :

ئىستە بىرپارىكى تر بەدە دەشزانى ئەم بىرپارەت پىوئىستى بە پابەندىبونى زىاتر ھەيە، ئەم بىرپارەت بىكەرە سەرچاھى ئىلھام بۆ خۆت، ھەردوو بىرپارەكەت لەم دوو بۆشايىھى خوارەوھەدا بنوسە، خىزانەكەت و ھاورپىكانتى ئى ناگادار بىكەرەوھ، خۆشى ئى بىنە و شانازى بەو پابەندىبونەتەوھ بەكە :

نهوو دوو برياره گرنگي كه پابهندي بيانوه :

۱-
.....
.....

۲-
.....
.....

برياره كه ت راسته قينه بيت يان ناراسته قينه نهوا له سهر توانات
له باره ي راوه ستاوه .

وانەى چوارەم

بناغەى بىروبوچونەكانت
دابنى و دەرىچو!

ھىزىك زال دەيىت بەسەر ھەموو بىرپارەكانتدا، ئەم ھىزەش چۆنىەتى
كارىگەرە لەسەر بىروبوچون و ھەستوشەرت، لە ھەموو چركەساتىكى ژيانئەوہ
ئەوہ ديارى دەكات كە ئەنجامى دەدەيىت، ھەروەھا چۆنىەتى ھەستكرىنت
بەرامبەر ھەرشىك ديارى دەكات كە لە ژيانئەدا روو دەدات، ئەم ھىزەش
بىروباوہرتە .

كاتىك بىرواوت بە شىكە ئەوہ سەرەداوى عەقلى خۆت دەدەيتە دەستى
بە جۆرى وەلامدانەوہ .

بۆ غونە : جارىك بووہ داواى شىكە لى كرايىت وەك ئەوہى كەسىك
بىنى وتى: (دەتوانى خوپم بۆ بەئىنى) تۆش بەرەو چىشتخانەكە دەروپىت و بىر
لەوہ دەكەيتەوہ (نازانم خوئ لە كوئىيە) زۆر شوئى بۆ دەگەرپىت، لە كۆرتايىدا
دەلپىت (نازانم خوئ لە كوئىيە)، ئەو كەسەى كە داواى خوئىيەكەى كردوہ بە
دلتايەوہ لەتەنىشتەوہ دەوہستىت و دەلپىت: (ئەى ئەوہ چىيە) خوئىيەكە
دەدۆزىتەوہ .

نایا ئەو خوییه بەردەوام لەو شوینەدا بوو ؟ بەلتی، ئەی باشە چۆن بەدیت نەکرد ؟ چونکە بروات وانەبوو کە خوییه کە لەوی بوییت .

تەنھا بەوێ باوەرپێکت هەبیت دەست دەکات بە زالبوون بەسەرتدا، بەوێ کە دەبیینیت و هەستی پێ دەکەیت، لە راستیدا دەزانیت بیروباوەر دەتوانیت رەنگی چاوی کەسیک بگۆریت ؟ بەلتی دەکری و دەشتوانی بەپێی ووتە (د. بێرن سێجل) نوسەری کتیی (بناغەیی بیروبۆچونە کانت)، چەندین کتییی تریش باس لەم پەیوەستییە عەقل و جەستە دەکەن.

زانایان چەند شتیکی سەرسوڕهێنەریان لەبارەیی ئەو کەسانەو دەوێت بەوێ کە چەند کەسییەکیان هەیە : کاتیک هەندیک کەس برۆیان وایە گۆراوون بۆ کەسیکی تر ئەوا عەقلیان فەرمانیک لە ووزەیی تایبەت بەو کەسانە وەر دەگرت، لەبەر ئەو چاوی ئەو کەسانە لە گەل کەسییەکیاندا دەگۆریت . دەکریت بیروباوەر کاریگەری لەسەر دلێش هەبیت، ئەو کەسانەیی کە برۆیەکی تەواویان بە دیانەتە کۆنە صینیەکان هەیە، گەر کەسیک (تەویزە) یەکیان بەسەردا بخوێنیت دەمرن، ئەمەش هۆکارەکی ئەو تەویزەییە نە بەلکو هۆکارەکی ئەوێ فەرمان بە دلێان دەدەن کە بەپێی لیکدانەوێ لەجولە بکەوێت .

بروات وایە بیروباوەر کاریگەری هەبیت لەسەر ژیان و ژبانی دەور و بەر ؟

بەلتی ! چونکە بیروباوەر شتیکی کاریگەر و زۆر بەهێزە، لەبەر ئەوێ دەبیت زۆر وورباییت لە هەلتێاردنی ئەو شتەیی باوەری پێ دەهیتیت، بە تایبەتی دەبارەیی خودی خۆت، دەبیت ئەوێ پێ بلیم کە بەدریژای ئەم سالانە چەند بیروباوەرپێک هەبوو زۆر هاوکاریان کردم، ئەمەش هەندیک لەو بیروباوەرپێکە:

- (ھەمىشە رېنگەيەك ھەيە بۇ باشتر كوردنى شتە كان).
- (فەشەل نىە لە ژياندا، مادام من شتىك فير دەم لە ۋەي نەنجامى دەدەم، بەمەش سەر كەۋتن بەدەست دەھىتم).
- (لە گەل ھەموو ناخۆشەيە كدا خۆشەيەك ھەيە).
- (رابر دوو بەرامبەر نىە لە گەل ئايندەدا).
- (ھەر چر كە ساتىك بە ۋىت دەتوانم ژيانم بگۆرم، ئەۋىش بە برپارىكى نوى).

ئەم بىر ۋاۋەرەم شىۋازى بىر كوردنە ۋە ھەلسو كەۋتىشىمى گۆرى، چونكە ئەو بىر ۋاۋەرە ھاۋكارى كىردم لە گۆرىنى شتە كان بۇ باشتر، لە گەل ئەۋەي چەندىن رېنگى ھەيە، بەلام دەبىت سەر كەۋتنىك دروست بىكەم كە بەدرىژاى ژيانم بىتتە ۋە .

(باۋەر: برىتى لە برۋاۋون بە شتىك كە ھىشتا نەتېنىۋە، خەلاتى ئەم باۋەرەش ئەۋەيە كە ئەو شتە دەبىنى كە باۋەرەت پىتەتى). (اوغستىن)

ئايا باۋەرەھىنان بە شتىك چىە ؟

زۆر جار لەبارەي چەند شتىكە ۋە دەۋىن، بىرۆكەيەكى روون لەبارەي راستىە كەيەۋە نىە، زۆر كەس بەجۆرىك مامەلە لە گەل باۋەرەدا دەكەن ۋەك ئەۋەي شتىكى راستەقىنە بىت، لە كاتىكدا تەنھا ھەستىكى يەقىنە دەبارەي ماناى ئەو شتە، گەر بلىت باۋەرەم ۋاىە زىرەكەم، راستەكەي ئەۋە دەلىت : (بە دلتىباي ھەست دەكەم زىرەكەم).

ھەست كوردن بە دلتىباي رېنگەت دەدات بگەيت بە ۋ داھاتەي ھاۋكارىت دەكات لە ھەلسو كەۋت كوردن بە شىۋەيەكى زىرەكانە ۋ گەيشتن بە ۋەرەنجامەي

دهتهويت، له راستيدا زوربه مان وه لآمان لايه بؤ زورپك له شته كان، به لام به لايه ني كه موه له رني دهو روبه روه نهو وه لامه مان دهست ده كه ويت .

زوربه ي كاتيش به نه بووني باوه پك، يان به نه بووني دلتياي ده سه وسان ده بين له به كار هيناني نهو هيزه ي له ناخاندايه .

رنيه كي ساناش ههيه بؤ تيگه يشتن له بيرو باوه ر نهو يش: (بيرو كه) به، زور شت ههيه بيري لي ده كه ينه وه و برو اشمان يتي نيه، بؤ نمونه : باسه يري بيرو كه يه ك بكه ين، تو كه سيكت خوش ده ويت، چركه يه ك بوه سته و به خوت بلتي : من كه سيكي خوشويستراوم .

نيسته گهر (من كه سيكي خوشويستراوم) بيرو كه يه ك بيت يان باوه ر نهوه ينشده كه ويت و به ره و ناراسته ي دلتياي ده چيت به وه ي ههست به م دي ره ده كه يت وه كه نه وه ي ده ي لتييت، خو گهر بير له وه بكه يته وه بلتييت (واهدست ناكم كه سيكي خوشويستراوم) نهوا نه وه ي كه ووتوته نه مهيه : به دلتيايه وه ههست ناكم كه سيكي خوشويستراوم .

ئايا چؤن بيرو كه ده كه ينه بيرو باوه ر؟

نيسته با شيوازيكي له بارت ينشكهش بكه م بؤ باسي نه م كرداره، گهر بتوانيت بير له وه بكه يته وه ميژيكت له به رده مدايه به دوو قاچه وه، نهوا وينه يه كي باشت ده بيت له باره ي نه وه ي كه بيرو كه وه ك بيرو باوه ر دامه زراو نيه، چونكه ميژ به يي قاچ ناتوانيت بوه ستييت .

به لام له لايه كي تره وه بيرو باوه ر وه كه نهو ميژه وايه كه به ته واري قاچه كانيه وه له شوي ني خويدا دانراوه، گهر به راستي تو باوه رت وايه تو (كه سيكي خوشويستراوي) ئايا چؤن زانيوتسه خوشويستراوي له لايه ن

ھاورپىم بە..

دەۋرۈبەرەۋە ؟ ئايا راستىيە كەي ئەۋە نىيە كە ھەندىك سەرچاۋەت ھەيە پالپىشتى ئەم بىرۆكەيەتە ؟ بەمانايە كى تر، ئايا ھەندىك ئەزمونت نىيە پالپىشتى ئەم بىرۆكەيەت بىكەت ؟

ئەمە ئەۋ قاچانەيە ۋادە كەت مېزە كەت دامەزراۋ بېت، ئەمەش بىرۋاۋەرى دلتىيە .

ئايا ئەۋ ئەزمونانە چىيە بەسەرتا تىپەرىۋە ۋاى لى كىرۋىت ھەستى دلتىيە لا دروست بېت بەۋەى كە كەسىكى خۇشۋىستراۋىت لەلەين دەۋرۈبەرەۋە ؟

رەنگە كەسىك بىي راگەياندىت كە زۆر خۇشى دەۋىت، يان رۆزانە بەكارىك ھەلدەستىت كە ۋا لە بەرامبەر دەكەت ھەست بە ئارامى ۋا سۈدەيى ۋا ھىۋا بىكەت كاتىك لەلەى تۆ دەبىت، يان رەنگە ھەستۋەشۋورى باشت ھەبىت بەرامبەر دەۋرۈبەر، ھەستكرەنىش بە خۇشەۋىستى ماناى ۋايە تۆ پىت لە خۇشەۋىستى بەرامبەر بە دەۋرۈبەر، بەلام دەزانىت ھەموو ئەم ئەزمونانە ھىچ مانايە كى نىيە تا نەيخەيتە كارەۋە بۆ پالپىشتى ئەۋ بىرۆكەيەى خۇشت دەۋىت، تەنھا بەگەرخستى ئەم كارە ۋات لى دەكەت ھەست بە جىگىرى ۋ دلتىيە بىكەت بەرامبەر ئەۋ بىرۆكەيە، بەم جۆرەش بىرۋاى پى دەھىنىت چۈنكە بىرۆكەكەت جىگىرە، ئىستە ئەم بىرۆكەيە بۆتە بىرۋاۋەرىكى دامەزراۋ .

تەنھا بەۋەى كە تىيگەيت بىرۋاۋەرى ۋەك مېزىك ۋايە، دەتۋانى دەست بىكەت بە بىنىنى شىۋازى دروست بۆى، ۋە ئەۋ نامازانە بەدەست بەھىنى بۆ چۈنەتەى گۆرىنى، ھەرۋەھا لەگەن ئەم بارەشدا زۆر گرنگە تىيىنى ئەۋە بىكەت دەتۋانىت بىرۋاۋەرت بىگۆرىت دەربارەى ھەر شتىك تەنھا بەۋەى قاچى تەۋاۋ بەدۆزىتەۋە بۆ جىگىر كەرنى مېزە كەت .

نایا ئهوه بهراست دهزانی له ههموو باره کاند ئهزمون یان سهراچاوهیهکت ههیه بۆ پالپشتی بیروکه کهت بهوهی له بناغهوه خهڵک باشن، گهر تو گرنگیان بچ بدهیت و بهباشی مامهلهیان له گهلهدا بکهیت، ئهوا ئهوانیش حمزیان به هاوکاری کردنه ؟

پرسیاره گرنگه کان ئهوهیه ؟ کام لهمانه راستیه ؟ ههروباوههێک بریاری لهسهه بدهیت ئهوا ههلبژاردیهی خۆته، خالی گرنگ لیرهدایه، ئهوش بریاری ههروباوههێک بدهیت خۆت ههلت بژاردوه و دهزانیت کامهیان هیتت بچ دههخشیت و کامیشیان توانات لی دهسهنیتهوه .

برووباوههێ سهراچاوهیهکی گهورهی هیزه، دهتوانیت ئهوشه ههلبژیریت دهبارهی خۆت که دهتهویت و برواشی پچ بهیتی، ئهم برواهینانهش جووری مامهلهت دیاری دهکات که دهیگرته بهر .

گرنگیه کهشی ئهوهیه ئهوه برووباوههێ ههلبژیریت که پالپشتیت دهکات و هیز و هیوات دهداتنی .

کهواته ئهوش برووباوههێ چهیه که ئیسته پیوستته ؟

نایا پیوستت بهوهیه برووباوههێت وایت متمانهت بهخۆت ههیه لهکاتی چاوپیکهوتندا بۆ کار؟

هیزت ههیتت بۆ وازهتان له پهیوهندیهکی بیسود ؟ یان گرنگیدان به شتیك لهپیناو بهدهستهپینانی پهیوهندیهکی باش ؟ له ئیستهدا یهک برووباوههێ بنوسه که پیوسته بهدهستی بهیتی :

دهیتت باوههێ بهینکم بهوهی که من :

زۇرچار پىم دەلتىن : (توتى) جارىك بىروام بە شتىك ھىسا بەلام
سەرکەوتتو نەبووم، منىش بەلامەوہ سەير بوو، ئايا چۆن دەزانن سەرکەوتتو
نەبوون ؟

رەنگە دەبوایە زیاتر کاتیان بەخشن.

واباشرە ئەو کەسانە سود لە چىرۆكىكى ھىندى تەمەن ھەزار سال
وەرگرن :

(رەنگە)

جوتيارىك ھەبوو تەنھا يەك ئەسپى ھەبوو بۆ كىلانى زەويەكەى،
ئەسپەكەش لى ھەلھات، دراوسىكانى پىيان ووت : بەداخوہ بەراستى خەمىكى
گەورەيە بۆت .

جوتيارەكە ووتى : رەنگە .

بۆ رۇزى دوايى ئەسپەكە بە خۆى و ئەسپىكى ترەوہ ھاتەوہ، دراوسىكانى
ووتيان : شتىكى نايابە .

جوتيارەكە ووتى : رەنگە .

كورى جوتيارەكە وىستى دوو ئەسپەكە رابھىنى بەلام لەم كارەيدا
قاچىكى شكا، دراوسىكانى ووتيان: ئۆى بەراستى شتىكى ناخۆشە.
جوتيارەكە ووتى : رەنگە .

بۆ رۇزى دواتر نىردراوى ھىزە چەكدارەكان ھات بۆ لادىكەيان تاكو
ھەموو پياوہكان بەرىت بۆ جەنگ بەلام كورى جوتيارەكەيان نەبرد چونكە قاچى
شكابوو، دراوسىكانى ووتيان : بەراستى بەختىكى باشە .

بەبرواى تۆ وەلامى جوتيارەكە چى بوپىت ؟ ئايا بەلتى بوپىت ؟ (رەنگە۱).

چیرۆکه که بهم شیویه بهردهوام بوو، ئەمەش حالی ژیانه، گەر پروا بهشتیک بهینیت و سەرکهوتوو نهبویت، رهنگه زۆر زوو برپارت بهسەردا داییت، کاتیک پروات وایه له گرفت دایت، رهنگه له گرفتیک راستهقینهدا نهبیت، رهنگه بارنکی کاتی بیت و هیچی تر .

ئەوەت لهیاد بیت :

توانات له بریارداندا بهشیویهکی ژیرانه وهستاوه لهسەر ئەو گرمانانهی که پیشینیان دهکەیت له

وانەي پىنجەم

ئەوھى پىشپىنى دەكەيت
بەدەستى دەھىنىت..

زۆر كەس دەيانەۋىت شىۋازى ھەستىكرىيان بگۆرن بەلام نازانن چۆن
ئەنجامى بەدن، خىراترىن رېگەش بۆ گۆرىنى جۆرى ھەستىكرىنت بەرامبەر ھەر
شىتېك ئەوھىيە كە ئەو شتە بگۆرىت كە تەركىزت خىستۆتە سەر .
ئىستە گەر وىستت ھەست بە ناخۆشى بىكەيت، شىتېكى زۆر ئاسانە،
وانىھ؟

ئەوھى لەسەرتە بىر لە روداۋىكى ناخۆش بىكەيتەۋە كە رویداۋە لە ژىانتدا
ۋ ھەموو تەركىزى بىخەرە سەر، گەر بۆ ماۋەيەكى درىژ بىرى لى بىكەيتەۋە،
دەبىنىت بۆ جارى دوھەمىش ئەو ھەستە ناخۆشەت لا دروست دەبىتەۋە .
بەراستى شىتېكى گالتەجارىھ ! ئاىا دەكرىت بۆ چەند جارىك سەبىرى
فلىمىكى ناخۆش بىكەيت ؟ بەدلنىايىھەۋە نەخىر، كەۋاتە بۆچى بە ژىرىت گەشت
بەناۋ شتائىكدا دەكەيت كە بىزارت دەكات ؟ ئەم ئەزمونە ئەۋەت بۆ روون
دەكاتەۋە چەند ئاسانە ۋالەخۆت بىكەيت ھەستى ناخۆشت ھەبىت، تەنھا بە تركىز
خىستە سەر شىتېكى دىيارىكراۋ كارىكى گرىنگە بۆت، گەر ئەو شتە كارىكى

قورسیش بیت ئه‌وهی له‌سه‌رته ئه‌وه‌یه که تهرکیز بجه‌بته سهر ئه‌و کاره‌ی ده‌توانیت پئی هه‌ستیت وه ئه‌وه‌ی ده‌توانیت بالاده‌ست بیت به‌سه‌ریدا .

ئێسته گهر ده‌ته‌وێت هه‌ستیکی باشت هه‌بیت، ئه‌وا زۆر به‌ئاسانی ده‌توانیت، وانیه؟

ده‌توانیت تهرکیز بجه‌بته سهر شتیک که به‌خته‌وه‌رت ده‌کات، شتیک هه‌ستیکی خوشت بۆ ده‌هیتیت به‌رامبه‌ر خودی خوێ و خیزان و هاو‌پیانیت، وه ده‌توانیت به‌توندی تهرکیز بجه‌بته سهر ئاینده‌ت و ئه‌وه‌ی که له‌و ئاینده‌یه‌دا خه‌ونی پێوه ده‌بینی، ئه‌وه‌ی وات لی ده‌کات پێش ئه‌وه‌ی روو بدات هه‌ست به‌هماسه‌ت بکه‌یت، ئه‌وه‌ی هیزت پێ ده‌به‌خشیت و خیزات ده‌کات له‌ گه‌یشتن به‌ به‌دیه‌تانی خه‌ونه‌کانت .

ئێسته با نمونه‌یه‌کی ئاسان به‌پێننه‌وه :

وای دابنێ چوێ بۆ ئاهه‌نگیک، کامی‌رایه‌کی قیدیۆت پێه، به‌دریژایی ئه‌و شه‌وه‌ چاوی کامی‌راکه‌ت له‌سه‌ر ئه‌و ژن و پیاوه‌ بوو که شه‌ریان ده‌کرد، ره‌نگه‌ له‌به‌ر ئه‌وه‌ی تۆ تهرکیزت خستۆته‌ سه‌ر، تۆش به‌هه‌مان شیوه‌ی ئه‌وان هه‌ست به‌ توره‌یی ده‌که‌یت، جا له‌به‌ر ئه‌وه‌ی تهرکیزت لای شه‌ره‌که‌یانه‌ ئه‌وا ره‌نگه‌ بلێیت : چهند به‌دبه‌ختن، یان چهند ئاهه‌نگیکی ناخۆشه .

نایا چۆن ده‌بوو گهر تهرکیزت بختایه‌ته‌ سه‌ر ئه‌و کۆمه‌له‌ی پێده‌که‌نین و نوکه‌بان ده‌گێرایه‌وه‌و خو‌شیا‌ن له‌و ئاهه‌نگه‌ ده‌بینی، له‌م حاله‌یاندا گهر که‌سیک لیت پیرسیت : (ئاهه‌نگه‌ که‌ چۆن بوو) تۆ ده‌لێیت : (ئاهه‌نگیکی زۆر خو‌ش بوو)، خالی سه‌ره‌کیش لێره‌دا زۆر ئاسانه : چهند شت هه‌یه‌ ده‌کریت خه‌لک تیبینی بکات، به‌لام زۆرینه‌ی خه‌لکی تهرکیزیا‌ن له‌سه‌ر شته‌ ناخۆشه‌کانه‌، وه‌تهرکیزیا‌ن له‌سه‌ر ئه‌و شتانه‌یه‌ که‌ ناتوانن زال بن به‌سه‌ریدا .

(پىئويىستە تەركىز بىخەيتە سەر ئاراستە يەكى دروست).

ئايا دەتوانىت لەۋە بگەيت بۇچى تەركىز ئەۋەندە شتىكى گىرنگە؟

تەركىز بالادەستە بەسەر ئەۋ شىۋازەى دىئاي پى دەبىنىت، بەسەر ئەۋ كارەى كە دەيگەيت بە تەركىز دەتوانىت ژىانت رزگار بگەيت.

ئۆتۆمبىلى پىشېركى خۆشەين شتە لەلام، ھەمىشە ئەۋ وانەيەم لەيادە كە مامۆستاي شۆفېرى فېرى كىردم .

دەيووت : ئەۋەى گىرنگە لەيادت بىت (چۆنەتەى تواناي دەرچونە لە خلىسكان).

ئەمەش دېرىكى گونجاۋە بۇ ژيان، وانىە ؟

زۆرچار دەكەۋىنە خلىسكانىكەۋە و واھەست دەكەين دەسەلامان لەدەست داۋە .

زۆرىنەى خەلك كاتىك كە دەيانەۋى لە لىژايەكەۋە بىنە خوارەۋە تەنھا تەركىزيان لەسەر كەۋتە، لەبرى ئەۋەى تەركىزيان لەسەر ئەۋ شۆپنە بىت كە بۇى دەچن.

دلىيام لەۋەى زۆرت بىستەۋ لەۋ كەسانەى كە ئۆتۆمبىل لىدەخورن لە پىشېركىدا، لەپىردا ھاۋسەنگى لەدەست دەدەن، بۇچەند مىلىك دەرژن بەلام ئەۋەى لەپىشيانەۋە دەبىنن تەنھا عەمودىكە، بەھەر شىۋەيەك بىت خۆيانى پىدا دەدەن، ھۆكارەكەشى ئەۋەيە كاتىك خەلكى ھاۋسەنگى لەدەست دەدەن ھەموو تەركىزيان ئاراستەى ئەۋ شتە دەكەن كە دەيانەۋىت لى بەدوربن ، لەكۆتاشدا ئەۋ شتە روو دەدات كە لى دەترسان ! راستىەكەش ئەۋەيە كە : (ھەرشتىك تەركىزى بىخەيتە سەر بەرەۋ ئەۋە دەچىت) .

مامۇستا كەم ووتى: رايھىنەنە كەمان لەسەر ئۆتۈمبىلىكى تايەت بە رايھىنەنى لىژىيە، لىرە شەۋە نامىرى كۆمپوتەرم لەبەردەستدايە، كاتى گونجاۋ بەدوگمەيەك تايەي ئۆتۈمبىلەكە بەرز دەكەمەۋە بەمەش ھاۋسەنگى لەدەست دەدات، كاتىك خزا تەنھا تەركىز بىخەرە سەر ئەۋ شويىنەي كە دەتەۋىت بۆي بېچىت .

مىنىش ووتم : ھىچ كېشە نىە تىگەيشتەم .

كاتىك چويىنە سەر رىنگەكە بەردىژايى كات من ھاۋارم دەكرد، لەپرىكىشدا مامۇستا كەم پەنجەي نا بە دوگمەكەدا و تايەي سەيارەكە بەرزبەۋە و ھاۋسەنگى لەدەستدا، بەپرواي تۆ چاۋم بېرە چى ؟ بەلتى بەدلتىيەۋە زۆر راستە، چاۋم بېرە شوراكە ! چەند چركەي كۆتايى دەلەرزىم چونكە دەمزانى خۆم دەدەم بە شوراكەدا، بەلام مامۇستا كەم بەتۈندى سەرى گرتەم و بەرەۋلاي چەپ ۋەرى گىترا، بۆ ئەۋەي ناچارىم سەپرى ئەۋ ئاراستەيە بىكەم كە پىۋىستە بۆي بېچەم، بەردەۋام دەخزايىن، دەشخزايى خۆمان دەدەين بە شىكىدا ، بەلام ناچار كرام چاۋم بەرەۋ ئاراستەيەكى تر بەرم، بەدلتىيەۋە كاتىك تەركىزم خستە سەر ئەۋ ئاراستەيە تەنھا ئەۋەندەم تۈانى تايەي ئۆتۈمبىلەكە بەرەۋ ئەۋ شويىنە پىچ پى بىكەمەۋە، لە كۆتا چركەدا ۋەستام و ھاتىنە دەرەۋە لە سەيارەكە، ئىتە بزانه چەندە ئاسودە بووم لەۋ كاتەدا !

ئەۋ شتەي بەسودە و بىزانىت ئەۋەيە : كاتىك تەركىز تە گۆرپىت زۆر بەي كات بەخىرايى ئاراستەت ناگۆرپىت، ئايا وانا زانىت ئەمە پەيكەل بىت بەسەر ھەندىك لە بۈرە كانى زىئاماندا ؟.

زۆر چار ماۋەيەك ھەيە لەنئوان گەرانەۋە و ئاراستە كەردنى تەركىز تە كاتى ئەۋەي ئەزمونەكەت بەرەۋ تەركىز تەبات، ئەمەش ھۆكارە بۆ ئەۋەي

دەست بىكەيت بە تەركىز خىستەنە سەر ئەو شتەي دەتەوۋىت زۆر بەخىراي و چاۋەرەپنى زياتر نەبىت تا كىشەكە چارەسەر بىكەيت.

بەلام ئىستە با بگەرپىنەۋە سەر چىرۆكە كەمان، ئايا وانەيەك فىرېبوت يان نا ؟ زۆر بەباشى نا، بۆ جارى دوۋەم خۆم بىنەۋە بەرەو شوراكە دەچومەۋە، مامۆستا كەم ناچار بوو بەدەنگى بەرز بىرم بەھىتتەۋە كە پىۋىستە سەيرى ئامانجە كەم بىكەم، بۆ جارى سېھەم، لەسەر ۋە مەمو ئەمانەۋە خۆم رووم ۋە رگىرا و دلنبا بووم لەۋەي ئەمە چارەسەرە، لە راستىشدا ئەۋە روويدا كە پىشېنىم كەرد، ئىستەش كاتىك روبەرۋى لىزىك دەجەۋە، سەرەم بەرەو ئەۋە ئاراستەيە دەبەم كە دەمەۋىت، پاشان تايەي ئۆتۈمبىلە كەم ۋەردە گىرېم بەمەش ئۆتۈمبىلە كە بەرەو ئەۋە ئاراستەيە دەپرات، بەلام ئايا ئەمە گرەنتى سەر كەۋتمە بە بەردەۋامى لە رىي بالادەستبۇخ بەسەر تەركىز مەدا ؟ نەخىر، بەلام ئايا ھەلى سەر كەۋتم زياتر دەبىت ؟ بەدلنبايەۋە بەلئى !

ئەم بارە لاي تۆ چۆنە ؟ چۈنكە ھەردو كەمان دەبىت لەۋە دلنبايىن تەركىز بىخەينە سەر چارەسەر كاتىك كە روبەرۋى كىشە دەبىنەۋە، بەۋ مانايەي : (تەركىز بىخەينە سەر ئەۋەي دەمانەۋىت، لەبرى ئەۋەي تەركىز بىخەينە سەر ئەۋە شتەي دەمانەسېتت) .

(ھەر شىك بە چىرى بىرى لى بىكەيتەۋە لە ژيانتەدا روو دەدات).

گۆرىنى تەركىز، گرتەبەرى بىر يار، گۆرىنى بىروباۋەر، ئايا ھەمو ئەمانە لە شەۋرۋژنىكە روو دەدات ؟ بەدلنبايەۋە نەخىر ، بۆ جارى دوۋەم دەيلىمەۋە، ئەمەش ۋە كە دروستبۇنى ماسولكە وايە، چۈنكە ماسولكە كانت ۋەك كەسېتى كار تۆنەكان لەپىردا دروست نابىن ! ھەمو شىك ھەنگاۋ بەھەنگاۋ دروست دەبىت، بەلام من دلنبايە دەكەمەۋە :

(كەمپك گۆرانكارى له تەركيزدا دەبېتە ماپەى زۆرىك گۆرانكارى له
واقعدا).

ئىستە با فىرى يەكك له بههيزترين ريگه كانى گۆرپنى تەركيزت بكەم،
ئەمەش شتىكە من روژانه بەكارى دەهينم لەوكاتەوہى كە بپيارم داوہ خەونەكانم
بۆ بهيئتە دى

وانهی شهم

له پرسیاره که تدا وهلام چه شار دراوه..

باشترین ریگه بو بالادهستوون به سهر تهر کیز تدا خوئی له بهیزی پرسیاره کانتدا
چه شارداوه .

دهزانیته ناراسته کردنی پرسیاره دروست ده توانیته ژیانته رزگار بکات؟
ژیانیه (ستانیسلافیسکی لیتش) ی رزگار کرد، شهویکیان نازیه کان ههلیان
کوتایه سهر ماله که ی و بهره و زیندانیان بردن، پاشان له بهر چاوی خویدا
خیزانه که یان کوشته .

کاری کرد، له گهل نهوه ی به دهست لاوازی و خهفته و برسیتیه وه
دهینالاند، له سهره تای رۆژه وه تا کو ئیواره له گهل زیندانیه کانی ترده کاری ده کرد
له گرتوخانه که دا، نایا ده کریت که سیک له ناو ئهم هه موو نه هه مته تی و
ناهه مواریه دا بژی ؟

به بهر ریگه یه ک بیته له ژیاندا مایه وه، رۆژیکیان چاوی کرده وه و سهیری
ئهو دیوه زمه به ی ده ورره ی کرد و بریاریدا هه لیت، له مه شه گرنگتر نه وه بوو
که زور کهس هه ولتی دابوو سهر که وتوو نه بوو له و کاره دا، به لام ئهم دلتیابوو
له وه ی که ریگه یه ک ده دوزیته وه بو هه له تانی .

لیروهه کرؤکی تهرکیزی گؤری و لهبری ئهوهی بیرسیت چۆن زرگارم بیت ووتی : چۆن ههلبیم لهم شوینه ناخۆشه ؟ چهندن جار ئهم وهلامهی ده درایهوه (گیتل مه به لیروهه هیچ ریگهیهك نیه بۆ ههلهاتان، لهپتی ئهم پرسیاره شتهوه تنها خۆت نازار دهدهیت) بهلام ئهم وهلامهی پی قبول نه بوو، بهردهوام بوو له پرسیار کردن (چۆن ده توانم ئهم کاره ئه انجام بدهم ؟ ده بیت ریگهیهك هه بیت، چۆن ده توانم لیروهه ده ربازم ؟).

رۆژنیکیان وهلامی دهستکوت، بۆنیککی ناخۆش هات به سه ریدا، ئهو بۆنهش بۆنی ئهو لاشانه بوو که چند پییهك له شوینی کاره که یهوه فری درابوونه پشتی ئۆتۆمبیلنیککی بارهه لنگره وه، لهبری ئهوهی تهرکیز بخته سهر ئهو پرسیاره ی : چۆن ئهم که سانه ریگه به خۆیان دهدهن ئهم تاوانه پیسه ئه انجام بدهن ؟ لهخۆی پرسی : چۆن ده توانم ئهم ههله بقۆزمه وه و به کاری بهیم بۆ ده ربازم ؟ کاتیک رۆژ ئاوا بوو کریکاره کان گه رانه وه شوینی خۆیان، بهلام (لیتش) پۆشاکه کانی دانا و چووه ناو تهرمی مردوه کانه وه، لهم کاته شدا کهس نه یینی، خۆی کرده مردوو،، چاوه روانی کرد، له ناو بۆنیککی ناخۆشدا بوو، قورسای لاشه کانی تهنگیان بی هه لچنی بوو، له پردا گۆنی له دهنگی سه یاره که بوو کهوته ری، دوا ی ماوه یهک ریکردن له شوینیکدا وهستا و لاشه کانی هه لرشته ناو گۆرینکی کراوه وه، چاوه پتی کرد تا دلنیا بوو له وهی که کهسی له دهور نه ماوه، دوا ی ئه وه به رووتی بۆ ماوه ی ٢٥ میل رایکرد به ره و ریگه ی نازادی ! ئایا ئهو گۆرانه چیه که له نیاوان قه ده ری (لیتش) و قه ده ری ئهو هه زاران گرتوه دا هیه که له و گرتو خانه یه دا گیانیان له ده ست دا ؟ روونه که چه ندين هۆکار هیه، بهلام تنها یهک جیاوازی هه بوو ئه ویش پرسیارنیککی جیاوازی ده کرد، بۆ چه ندين

چار پرسپاری ده کرده وه، پیشینی نه وه شی ده کرد وه لاسی پرسپاره که ی بدرټته وه .

نهمه پرسپاریکی باشه!

به درټزایی رۆژ نيمه چهندين پرسپار له خۆمان ده که ين، نهم پرسپاران ه شيان ته که کوم به ناستی ته رکيزمانه وه ده کات، له گه ل شيوازی بير کردنه وه مان و چۆنيه تي هه سته کردنمان .

ناراسته کردنی پرسپاری دروست يه کيک له هۆکاره گه وه ره کان بوو که ژيانی به ره وه سه ره که وتن گۆری، له م شيوازی پرسپار کردانه وه ستام : (بوچی ژيان هينده زالمه) (بوچی پلانه کاتم بي سودن) له بری نهمانه ده ستم کرد به وه پرسپاران هی وه لاسی به سودم بي ده به خشن.

(پرسپار بکه وه لام ده درټته وه، سوربه به ده ستي ده هيتی، له ده رگاگان به ده به روتدا ده کړينه وه).

نایا پرسپارت داناوه بۆ چاره سه ری کيشه کانت ؟

نهم پرسپاران ه له کاتي کيشه دا هاو کاريم ده کات به شوين چاره سه ردا بگه رټيم و بيدزومه وه :

پرسپاره کانی تايهت به چاره سه رکردنی کيشه :

- ۱- نهو شته باشه چيه سه بارهت به کيشه که ؟
- ۲- نایا نهو شته چيه که پيوستی به هه ولتی زياتری من هه يه ؟
- ۳- نایا ده بيت چی بکه م بۆ نه وه ی ژيانم والی بکه م وه ک نه وه بيت که ده مه ویت ؟
- ۴- نایا ده بيت چی نه که م بۆ نه وه ی وه ک نه وه بيت که ده مه ویت ؟

۵- ئايا چۆن ده توانم خۆشى لىم حاله وه گرگم، له كاتىكدا كارىك نه بچام
دهدم بۆ نه وهى وهك نه وهى لى بىت كه ده مه وىت ؟

❁ چىند پرسىارىكى هانده رانه بۆ به يانيان:

۱- ئايا ئىسته به چ شتىكى ژيانم به خته وه رىم ؟ وه چۆن به ده سى به يىم وه
كارىگه رى چيه له سه رىم ؟

۲- ئايا ئىسته چ شتىكى ژيانم هه ماسه تم به رىز ده كاته وه ؟ وه چۆن
بىدۆزمه وه وه كارىگه رىشى چۆن ده بىت له سه رىم ؟

۳- ئايا ئىسته شانازى به چ شتىكى ژيانغه وه ده كه م ؟ وه چۆن ئه وه شتانه
به ده ست به يىم كه شانازيان پتوه ده كه م ؟ وه كارىگه رى ئه وه چۆن ده بىت
له سه رىم ؟

۴- ئايا ئىسته له چ شتىكى ژيانم سوپاسگوزارىم ؟ وه چ شتىك وام لى
ده كات سوپاسگوزارىم ؟ وه چۆن وام لى ده كات به م جۆره هه ست به كه م ؟

۵- ئايا ئىسته له چ شتىكى ژيانم خۆشى ده بىنم ؟ چۆن بىدۆزمه وه ؟ وه
چۆن ده توانىت وام لى بكات به م جۆره هه ست به كه م ؟

۶- ئايا ئىسته به چ شتىكى ژيانغه وه پابه ندىم ؟ وه ئه وه شتانه چىن كه
پالنه رىم بۆ ئه وه پابه ندىبونه م ؟ وه ئايا چۆن كارىگه رى ئىجابى ده بىت له سه رىم ؟

۷- كىم خۆش ده وىت ؟ وه كى منى خۆش ده وىت ؟ وه ئه وه سىفه تانه چيه
وام لى ده كات كه سىكى خۆشويستراو بىم ؟ وه ئايا له كاتى به ده سه سته ينانى ئه م
شته شدا هه ستم چۆن ده بىت ؟.

گەر ھەر پرسىيارىكت بەلاوہ قورس بوو، ئەوا دەتوانىت ووشەى
(دەكرىت) بەكار بەھىت، بۇ نمونە : (ئايا دەكرىت ئىستە بە چ شتىك زياتر
بەختەوہر بىم لە ژياندا؟).

ھەروەھا من رۆژانە كاتىك بەئاگا دىمەوہ كۆمەلىك پرسىيار ئاراستەى
خودى خۆم دەكەم، ھەروەھا شەوانەش پىش خەوتن كۆمەلىك پرسىيار ئاراستەى
خۆم دەكەم، ئەمەش وام لى دەكات بەدرىژاى شەو ھەستىكى باشم ھەبىت، وە بە
رۆژىش وام لى دەكات بە وورەيەكى بەرزەوہ كۆتايى بە رۆژم بەھىتم.

✿ چەند پرسىيارىكى ھاندەرانە بۇ ئىواران :

- ۱- ئايا ئەمىرۆ چىم بەخشيوہ ؟ وە ئايا چىم ئەنجام داوہ بۇ ئەوہى ئەمىرۆ بىمە
كەسىكى بەخشيئدە ؟
- ۲- ئايا ئەمىرۆ فىرى چى بووم ؟
- ۳- ئايا چۆن ئەمىرۆ بىخەمە سەر ژيانم ؟ وە چۆن سودى لى وەرگرم و بىخەمە
گەنجىنەى ئايندەمەوہ ؟

ئەم پرسىيارانە كەشتى رىزگاركارى ژيانى من بوون، وە ھاوكارى تۆش
دەكات بۇ گۆرپىنى تەركىزت، لەگەل گۆرپىنى ژيانت بۇ باشتر .

بەروبوومى پرسىيارە گەورەكان :

تەنھا بە فىربونى پرسىياركردنىك كە ھىزت بى بەخشى، ئەوہ تۆ نەك تەنھا
ھاوكارى خۆت دەكەيت، بەلكو ھاوكارى دەوروبەرىشت دەكەيت، رۆژىك لە
شارى (نيويورك) چاوم كەوت بە ھاورپىكەم، ئەم ھاورپىكەم پارىزەرىكى

بەناوبانگ بوو، زۆر سەرسام بووم بەو سەرکەوتنەي که له کارە کهیدا بەدەستی ھیتابوو وە لەو ئەزمونەي که بەدەستی ھیتابوو لەو کاتەوہي که لاویکی تازە پینگەشتوو بوو، بەلام لەم کاتەدا بەدەست خەمیکی گەورەوہ دەینالاند که بەبروای خۆي وابوو، ئەویش جیابونەوہي بوو لە ھاوبەشی کارە کهي، ئەمیش بەدەست بەندی و گرانی خەرچیەوہ دەینالاند بەی ئەوہي ئاراستە بکریت بۆ باشکردنی ئەم حالەي .

ئەوہم بیرھاتەوہ که تەریزی ئەم مانایەي لا دروست کردوہ .

لەھەر ھەلۆیستیکدا بیت، دەتوانیت تەریز بخەیتە سەر ئەو شتەي ھەستی ئیجابیت لەلا دروست دەکات، یان تەریز بخەیتە سەر ئەو شتەي ھەستی سلبیت لا دروست دەکات، ئەو شتەي بەشوئیدا دەگەڕیت ھەرچیەك بیت دەیدۆزیتەوہ .

کێشە کهش لەو ھەداوو که پرسیاری ھەلەي لەخۆي دەکرد :

ئایا ھاوبەشە کهم چۆن توانی بەم شیوہیە وازم ئی بەیتی ؟

ئایا گرنگی بە ھیچ نادات ؟ ئایا ھەستی بەو ھەدا کرد ئاوا ژیانم ئی تیک

دەدات ؟

ئایا نەیدەزانن که من ناتوانم وازی ئی بەیتیم ؟

باشە چۆن بۆ بەشدارە کام روون بکەمەوہ که نیت لەوہ زیاتر ناتوانم لە

بازاری کاردا بئیتەوہ ؟

بەم ھەموو پرسیارانە وای دەبینی که بەراستی ژیانن تیاچوہ .

چەند رینگەیک ھەبوو لای من که دەمتوانی ھاوکاری بکەم، بپارمدا لە

رینگەي پرسیارەوہ ھاوکاری بکەم بۆیە چەند پرسیاریکم ئی کرد : سەرھەتا

پرسیاری بەیاننام ئی کرد، دواتر پرسیاری چارەسەرکردنی کێشە .

لەسەرەتاوہ لېم پرسی : بەچی بەختەوہر دەبیت ؟ لەگەل ئەوہی کہ دەمزانی شتیکی نالەبارە و زیاد لە پێویست گەشینی پێوہ دیارە، بەلام بەراستی نایا بەچی بەختەوہر دەبیت ؟ وەلامی یەکەمی ئەوہ بوو (ھیج شتیک).

لەبەر ئەوہ ووتم : باشە ئیستە گەر بتەوێت بەچی بەختەوہر دەبیت ؟ چەند چرکەیکە وەستا و پاشان ووتی : بەراستی من بەختەوہرم بە خێزانەکەم، چونکە ئافرەتێکی باشە و پەيوەندیەکی باشمان ھەبێت. دواتر ئەم پرسیارەم ئی کرد : باشە کاریگەری چۆنە لەسەر ھەست کاتیک بیر لەو نزیکییە ئیوانتان دەکەیتەوہ ؟

ووتی : من وادەزانم یەکیکە لە گەورەترین بەخششەکانی ژیاڤم. ووتم : کەواتە ئافرەتێکی تاییەتیە، وانیە ؟ لێرەوہ ھەموو تەرکیزی چوو بەلای خێزانەکەیدا، بۆیە راستەوخۆ ھەستی رازیوونی لادروست بوو . رەنگە بلتی من ھەولم داوہ تەرکیزی بلاو بەکەمەوہ و دوری بخەمەوہ لەو شتە بیژاری کردوہ، بەلام بەراستی من ھەولتی ھاوکاریکردنیم داوہ بۆ گەیشتن بە حالەتێکی باشتر، لەم کاتەشدا دەتوانیت باشترین رینگە بدۆزیتەوہ بۆ مامەلەکردن لەگەل ئەو بارەدا .

لەبەرئەوہ پرسیارێ شتیکی ترم ئی کرد کہ دلخۆشی بکات، ئیتر دەستی کرد بە باسکردنی ئەو نوسەرەوی کہ یەکەم کتیبی چاپ دەکرد و چەندە ئەمیش و ئەویش دلخۆش بوون بەم کارەیان، ئەوہشی پی ووتم کہ دەبیت شانازی بەخۆیەوہ بکات بەلام وای نەکردوہ.

لېم پرسی : گەر ھەست بە شانازی بکەیت، نایا ئەم ھەستەت چۆن

دەبیت ؟

لیروه بیری له گهورهیی ئەم ههسته کردهوه و پاشان ئەو باره ههلهچونهی گۆرا، دواى ئەمه لیم پرسی : شانازی به چی تروه ده کهیت ؟
 ووتی : زۆر شانازی به منداله کانهوه ده کهم، چونکه گرنگی به خویمان و دهوروبه ریش دهدهن، مندالی منن و بهشیکن له سههر کهوته کام .
 پاشان لیم پرسی : ئەى ئیسته ههستت چۆنه دواى ئەوهی زانیت ئەم شتانه کاریگهری ههیه له سههر ژیانیت ؟
 ئیتر ئەم پیاوه گهرايهوه — که بروای وابوو ژيانی کوتایی بێ هاتوه — بو ژيانیکی نوی .

دواى ئەوه لیم پرسی: له چ شتیگدا ههست ده کهیت سوپاسگوزاریت ؟ .
 ووتی : به راستی سوپاسگوزارم چونکه کاتیک پارێزه ریکی لاو بووم تیکۆشهر بووم و چه نندین رینگریم تیه راننده، وه بناغهی سههر کهوته کام له سفروه دارشته و له خهونی ئەمریکا دا ژیاوم .
 پرسیم : ئەى باشه ده باره ی چ شتیگ ههست به حماسهت ده کهیت ؟
 ووتی : ئیسته ههست به حماس ده کهم هه لیکم له پیشه وهیه بو ئەوهی گۆرانکاری ئەنجام بدهم .

ئەمه یه که بچار بوو بهو شیوهیه بیر بکاتهوه، ئەمهش هوکاری ئەوه بوو باری خوئی به شیوهیه کی گشتی گۆری، پرسیم : کیته خویش ده ویت ؟ وه ئەوانه کین تزیان خویش ده ویت ؟ ئیتر دهستی کرد به باسکردنی خیزانه کهی و په یوه ندی پتهوی نیوانیان .

دواى ئەمانه پرسیا ریکی قورسم لی کرد : ئایا لایه نی ئیجایی کامه یه له جیابونه وهی هاره شه کهت ؟

ووتی : دہزانی حہزم لہوہیہ کہ لہمالہوہ ہم و زوریش رقم لہوہیہ رڑژانہ
بیم بؤ ناو شار، لہگہل ئہوہشدا دہبیت بہ شیوہیہ کی نوی و جیاواز لہ شتہکان
بروانم .

ئمہ وای لی کرد بیر لہ ہموو گریمانہیک بکاتہوہ .

برپاری دا نوسینگہیہ کی نوی بکاتہوہ کہ تہنہا پینج خولہک لہ
مالہ کہیہوہ دوور ہوو، ہہروہا ہانی کرہ کہشی دا تا لہ گہلیدا کار بکات و
وہلامی ئہو پھیوہندیانہ بداتہوہ کہ بؤی دہکرا .

لیزہوہ حہماسہتی بہتہواوتی بہرزبوہوہ و برپاریدا ہہر لہو کاتہدا
بہشوین نوسینگہیہ کدا بگہریت .

دوای چہند خولہکینک ہیزی پرسیارکردن بالادہست ہوو، نایا بہردہوام
شتی لہبہردہستدا بوہ ؟ بہدلئیایہوہ بہلی ، بہلام ئہو پرسیارانہی ناراستہی خوی
دہکرد وای لی کردبوو ہہست بہ بیہیوایی بکات، وہ وای لی کردبوو خوی
وہک بیاوئیکی پیر بینیت کہ ہموو شتیکی لہدہست داوہ .

لہراستیشدا ژیان بہخششیکی گہورہی پین داوہ بہلام نہیدہتوانی بیینیت
تا پرسپاری تامانجداری لی کرا .

ئمہ بزانہ باری دہرونٹ ریگہیہ کی ترہ بؤ گورینی ژیانٹ .

ئمہیان چیہ ؟

با ئہمہشت پین ناشا بکہم

وانەى دەۋتەم

سلاۋ لە زۆربەى

حالە كاتتدا ..

زۆربەمان دەزانىن ئەو شىۋازەى لە روۋى دەرونيەۋە ھەستى بىچ دەكەين
 كاريگەرى ھەيە لەسەر بارى جەستەمان، بەلام كەمىكمان دەزانىن كە بە
 پىچەۋانەشەۋە كاريگەرى گەۋرەى ھەيە، چونكە كاتىك جەستەمان دەجولتېين لە
 روۋى دەرونيشەۋە دەجولتېين، لەبەرئەۋە لىك جيانا كرىتەۋە .

دەبىت ھەموومان بزائىن ھەلچونە كائمان دەرەنجامى جولە كائمانە، چونكە
 ئەو شىۋازەى پىچى دەجولتېين شىۋازى بىر كرىدەۋەمان دەگۆرپىت يان شىۋازى
 ھەستەمان، ياخود بەۋجۆرە ھەلسوكەوت دەكەين .

جولە كاريگەرى ھەيە لەسەر بارى كىمىيى جەستەمان، ئەمەش تايەتە
 بەھەموو جولە جەستەيە كائمانەۋە ۋەك : (راكردن، چەپلەلېدان، خۆھەلەدان)
 بگرە تا ساناتىرېن جولەى ماسولكە كانى دەموچاومان .

ئايا ئەو كەسەى توشى نەخۆشى خەمۆكى بوە چۆن سەيرت دەكات؟ بۆ
 نمونە : كاتىك توشى خەمۆكى دەبىت لاشەت چى لى دېت ؟ وانازانى جەستەت
 بارىكى ديارىكراۋى ھەبىت ؟ شانە كانت چى لى دېت ؟ ئايا شۆرپونەۋە بۆ

پېشەۋە يان رېڭن بەرەو پىشت ؟ ۋە لامەكەى روونە، ۋايە ؟ ئەى ھالى سەرت چۆنە، بۇ پېشەۋە يان بەرەو خوارەۋە ؟ چاۋەكانت بۇ كۆى دەروانن، بۇ زەۋى يان بۇ ئاسمان ؟ ئايا بەقولتى ھەناسەت بۇ دەرىت يان نا ؟ جا بۇ ئەۋەى خەمۆك نەبىت ئەۋا ھەۋلى دەۋىت، ۋە تۇ دەزانىت كاتىك خەمۆكى چۆنىت، چونكە لە رابردودا بەم ھەستەدا تېپەرىۋىت، ۋايە ؟ ھەموومان بەم ھەستەدا تېپەرىۋىن، بگرە (تشارلى براون)ىش، لىرەۋە شتىكى خۆش دېتە ئاراۋە، لەگەل ئەۋەى لىكۆلەرەۋان لىكۆلىنەۋەيان لەسەر ئەۋە كرەۋە كە چەندە جەستە بە سۆزدارى كارىگەر دەبىت .

لىكۆلەرەۋان دەلىت : (گرنگ نىە ئەۋە بزائىن كە كاتىك پىدەكەنىن ھەستىكى خۆشمان لا دروست دەبىت، ۋە كاتىك بارى دەرونىمان ئاسايە پىدەكەنىن، بەھىندەى ئەۋەى ئەۋە گرنگە بزائىن كە پىكەنىن و زەرەخەنە ۋا لە ھەندىك كىردارى لاشەمان دەكات كە بەراستى ھەست بە خۆشى بگەين) .

بەمەش خوين زياتر دەچىت بۇ مېشكمان، ۋە رېژەى ئۆكسىجىنىش لە لاشەدا زىاد دەكات، ئەم كىردارەش ئاستى ۋەلامدانەۋەى لاشە بۇ ئاماژەكانى مېشك و گوازەرەۋە دەمارىەكان بەرز دەبىتەۋە، ھەمان شتىش روو دەدات لەكاتى گۆرپىنى لاشەدا، دەتوانىت تاقى بگەپتەۋە، بۇ دەرپىنى بارە ھەلچونەكانت شىۋازى دەموچاوت دەگۆرپىت، ۋەك : ترس، تورپەى، بىزارى، سەرسورمان، ئەمەش ئەۋانەن كە ھەستىان بى دەكەيت .

لەچەند سالى رابردودا يەككە لەۋ شتە گرنگانەى ژيانغى گۆرى گۆرپىنى شىۋازى جولەم بوو، شىۋازى لارىبونەۋەكام، شىۋازى قسە كرەم .

لەسەرتاۋە ۋابروام دەكرە كە ئەمە گىلىە و ۋەك خۆدەرختن ۋايە، بەلام بۆم دەركەوت كە لە رېنگەى جولەى جەستەمەۋە بە شىۋەيەكى نوى لەرپى

دهماره کاغوه پهياميکم نار دوه بو ميشکم دهربارهى نهوهى پيشيني ده کمه بو خوم، بهمهش ههستو شعور و بيرکردنه وه کانم گورا، دهستم کرد به بيرکردنه وهى ديناميكانه، رپوشوتى باش و ئيجابى و پر له هيزم گرتنه بهر، بهلام نهپتیه که له وه دابوو که من به شيوه يه کى ناگادارانه و بهرنامه بو دارپنژراو هه لده ستام بهم کاره تاكو ئه م شيوازه نوپه وهك خويه کى ليهاه لهلام، به جوړيک له کوتايسدا ئيتر ناچار نه بووم بيرى لي بکه مه وه چونکه خوم نه ده تواند، به لکو بوو به خويه کى ئيجابى و به هيز له ژيرمدا.

زور به ئاسانى جو ليم له جو ليمى نهو که سانه ده چوو که متمانه يان به خو يان هه بوو، نه وهى له سه رم بوو ته نها لاساييکردنه وه يان بوو به شيوازيکى توند و به هيز، نه مهش بينينيکى نوپى دامى بو ژيان، ههروه ها بووم به خاوه نى خه سلته تى تواناى قه ناعه تپيکردن، به مهش ته نها کاريگه رى ئيجابيم له سه ر خوم نه بوو به لکو نهو کاريگه ريه گوپنژرايه وه بو هاورپکام و هاوکارانى کاره کم .

رهنگه به لاته وه شتيکى سانا نه بيت، نهو شيوازى پي ده جو لئيت بيگوره، به مهش ژيانت ده گوپت، نه مهش پيوستى به وورده کاريه کى زور هه يه، چونکه چهنده گوپانه کان گه وره بن، نهوا هه لچونه کان شت زياد ده که ن روژ به روژ، بو جاريکى تر گه ر هه ست به دارمان کرد ئه م پيشناره م جييه جى بکه، بو ماوه ي ته نها يه ک چر که خو ت هه لده، جه سته ت بجو لئنه، هه ناسه يه کى قول بده، به بي هويه کى دروست گرژيه کى ناشيرين بجه ره سه ر رووت، له خو ت پرسه : چ شتيکى باش هه يه له م حالده ا؟ نهى چ شتيکى خراب هه يه له م حالده ا؟ نهى ئه م کاره ي ده يکه م بو چى پيکه نيناويه ؟ نايا بو ماوه ي ده سالى تر ئه م کيشه يه بيترام ده کات ؟

به گورٲینی باری دهرونیت تهرکیزت بهرهو باریکی زیهنی باشر دهجیت بهم شیوه روانینه نویته دهتوانیت مامله له گهال ههر شتیگدا بکهیت که تووشی دلهراکهی کردویت .

نایا دهتوانیت بیر له کهسیگ بکهیتهوه که تو بهدلته ؟

نایا له هاورٲیکانتدایه، یان له نهندامانی خیزانه کهت، یان له قوتابخانه، یان له هونهرمندان، ههر کهسیکی تر پیشهنگینکی بههیز بیت و شوینی کهویت دهتوانیت لاسایی بکهیتهوه .

نهو کهسه بهینهره پیش چاوت، گهر دلنیاش نه بیت له شیوازی جولتهی یان قسه کردنی، نایا دهتوانیت بیکهیته بیرۆکهیه کی نوی ؟

وای دابنی نهستییهی هیللی ناوهراستی له یاری توپی پیدا، نیسته کاری خوٲت نهجام داوه و گولٲیکت له بهرامبر کرد، نایا لهم کاته دا چون دهروٲیت؟ نایا سهرت نزمه و شانت بهرزه بو سهروهه ؟ بهدلنیایهوه نهخیز، چونکه زور بهشانازیوه دهروٲیت هموو جهستهت دهلیت (من گهورهه) نایا بهم کارهت ههست و رهفشارت دهگورٲیت ؟ دلنیام که نهه هیچ گومانٲیکی تیدا نیه .

نهوه دهزانیت گهر شیوازی رهفتاری کهسیگ دوباره بکهیتهوه نهوا بهناستیکی بهرز ههمان ههست بو دروست دهبیت، نیستهو پیش نهوهی بهجیته سهر بهشی ناینده نهه باره تاقیبکهروهه، بوسته، کاتیک نهه لاپرهیه دهخونیتهوه، بیر له ئامانجیک یان حمزیکت بکهروهه، یان بیر له شتیگ بکهروهه که دهتهویت له ژیانندا روو بدات، کاتیک بیری لی ده کهیتهوه دهست بکه به خوژگهخواستن بهوهی که روو بدات، بهو شیوازه بوسته که کاتیک خوژگه به شتیگ دهخواستیت، کاتیک که دلنیا نیت شتهکان سهرکهوتوو دهبن، نهوا تو وااتهخواستیت نهه کاره سهرکهوتن بهدهست بهنیٲیت، وه گهرنا هیواپراو دهبیت

بهرامبری، کاتیک دلتیانیت لهم کارهت چۆن ههناسه دهدهیت، کاتیک که تنها
خۆزگه به روودانی شتیک دهخوازیت ؟

نایا رووت چۆن دهبیئت کاتیک پری له هیوا ؟ نایا شانہ کانت له کوین ؟
قورسای جہستہت له کویتہ ؟ بیر له چی ده که پتہ وه کاتیک هیواداری بتوانیت
نامانجیکت بهیئیتہ دی ؟ نایا ده توانی به دیہانتی بهیئیتہ پیش چاوت یان نا ؟

ئیستہ ئەمہ تا قی بکہرہ وه، ئەم وو شانہ تنہا وهک وو شہ یەک مەخوینەرہ وه،
ئیستہ ئەوہ بهیئەرہ پیش چاوت له دلہراو کہ دای، دەست بکہ بهتوو شوبنت به
دلہراو کہ بهرامبر نامانجہ کہت،، تنہا چہند خولہ کیک وابکہ بو ئەوہ ی
بیئیت : ناچاری چی له جہستہت بکہیت ؟ چی له دەستت بکہیت ؟ شانہ کانت
چی لی دە کہیت ؟ له چ شوینیکی جہستہتدا ہست بہ ناارامی دە کہیت ؟ نایا
ہست بہ توندی دە کہیت له خۆتدا یان له ههناسه دانی هیواشتدا ؟
ماسولکہ کانی رووت چیان لی دیت ؟ دەنگت چۆنہ کاتیک له دلہراو کہ دای ؟
چی دە ہیئیتہ پیش چاوت ؟ نایا تنہا ئەوہ دە بیئیت کہ کارہ کہت فہشلی ہیئاوہ ؟
نایا له ژیریتدا ئەوہ ہست پی دە کہیت کہ خراپترین شت له ژیانتدا روو
بدات ؟ .

بو جاری دووہم بہ راستی خۆت بخەرہ ئەم بارہ وه، تیئینی ئەوہش بکہ
جہستہت چی لی دیت کاتیک ہستی دلہراو کہت ہہیہ .

ئیستہش لهم حالہتہ ورہ دەرہ وه ودہست بکہ بہ ہستی دلتیایی، بیر له
نامانجہ کہت بکہرہ وه و ههناسه بدہ، بہو شیوازہ بوہستہ کہ دلتیای له
بہدہستہیانی نامانجہ کہت، گہر پرسیار نہ بوایہ له ژیریتدا چۆن دەوہستایت ؟
بارت چۆن دە بیئت ؟ کاتیک ئەم وو شانہ دەخوینیتہ وه خۆت بخەرہ ئەو حالہتہ وه،
چۆن ههناسه دە دەیت ؟ چ جوړیک له روانین دروست دە بیئت لەسەر رووت ؟

دهست چي لي ده كهيت كاتيک دلنيابت له وهی نهو شته به دهست دههينيت كه ده ته ویت ؟

ئسته حالت چونه ؟

زور جياواز ترم لهو حاله ی كه له دلته راو كه دا بووم ، وانيه ؟ قورسايي جهست له كو پدايه ؟ ناي ا هوسه نگيت ؟

كاتيک كه به ته واو ته لي دلنيابي داي، نهوا هست به وه ده كهيت كه له سر زه ويه كي پته و حاله تيكي هوسه نكي ته واو داي، چي دپته پيش جاوت ؟ من دلنيام كه هم شيوازه له گه لندا سر كه وتوه .

باشه چون ده توانيت هموو روژيک بهو شيويه هست ب كهيت ؟

هول بده كه كه سه سر كه وتوه كان بدوزه وه و شيوازي جولهي پر له متمانهيان لاسايي ب كه ره وه ، هه ناسه دانيان ، روشتنيان ، به لام و اباشره پشت بهو جولته جهسته يهي خوت بهستي كه به كاري دههينيت له كاتيکدا له حاله تيكي عه قلي و هه لچوني هستي باشدايت ، ده زانيت نهوه ياري نيه به لكو ريگه يه كه بو گه يشتن به زيره كيه كي پته و به يوه ست به هموو خانه يه كي ميشك و جهسته ، كه واته له سر ته نهو توي جولته و هه ناسه دانه پته وانه به چيني ، دلنيابه له وهی كه هه مان به رو بوميش ده دور يته وه .

جا چنده نمونه متمانو سر كه وتن و به خته وه ري بيبي ده بيت ته نها تيبي حاله ته دهرونيه كان نه كهيت به لكو گويان لي بگره ، تيبي شيوازي قسه كانيان ب كه ، به مهش فيري گه شه پيكر دني

وانه‌ی هه‌شتم

سه‌روه‌تی زمانه‌وانی بۆ
سه‌ر که‌وتن..

چهند سالتیک له‌مه‌ویه‌ر کۆبونه‌ویه‌کی کارم هه‌بوو، ئاسۆی بیرمی به‌سه‌ر
چهند شتی‌کدا کرده‌وه، نه‌مه‌زه‌انی له‌م رتیه‌وه فی‌ری گه‌وره‌ترین هی‌زی ووشه
بووم، چونکه له‌گه‌ن دوو پیاو‌دا بووم زۆر ده‌میک بوو ده‌مناسین، ئه‌وه‌مان بۆ
روون بو‌وه که یه‌کیک له‌ هاوبه‌شانی کاره‌که‌مان ده‌یه‌وی‌ت ئیستغلامان بکات،
زۆر به‌م هه‌لتی‌سته‌ی بی‌زار بووم، یان باش‌تر وایه‌ بلتیم زۆر توره‌ بووم، به‌لام
یه‌کیکی تر له‌ هاوبه‌شه‌کان به‌جۆریک توره‌ بوو که سور هه‌لگه‌رابوو، لیم
پرسی : بۆچی به‌و ئاسته‌ توره‌یه ؟

ووتی : چونکه گه‌ر به‌راستی توره‌ بیت ئه‌وا به‌ته‌واوی هی‌زت ده‌توانیت
هه‌ر شتی‌ک به‌ره‌و به‌رژه‌وه‌ندی خۆت بگۆری !.

هاوبه‌شه‌که‌ی ترم دانیش‌ت و ووتی : رق هاته‌ دل‌مه‌وه .

میش پیم ووت : بۆچی رقت گرته‌ دل‌له‌بری ئه‌وه‌ی توره‌ بیت ؟

ووتی : گه‌ر توره‌ بووم هاوسه‌نگی له‌ده‌ست ده‌دم، به‌م جۆره‌ش به‌رامبه‌ر

ده‌بیاته‌وه .

(رق له دل) و ابرانم که نهمه خرابترین و وشهیه که بیستمه، گهنجیکی سهرکه وتووی بهم جوړه چۆن ده توانیت و وشه ی ناوا به کار بهییت، له گهن نهم ووتیه شیدا هیشتا توندی به روویه وه دیار بوو .

ههستم کرد خوژی ده بینئ له وهی من باسی شتانیك ده کمه خه ریکه شتیم ده کات، و وشه که ی کاریگه ریه کی به هیتری هه بوو له سهر من و خودی خوژی، نهم و وشهیه وای لی کردم ههست به بیتاقه تی بکه م .

له بهرئه وه بریارمدا نهم حاله تهش تاقی بکه مه وه، بۆ گه شتیکی کار کردن رویشتم بۆ میواخانه یه ک، له م میواخانه یه دا ژور نه ما بوو، و وتم : بیره به لام چه ند لیړه بوهستم ههستی رق له دل بووم بۆ دروست ده بیټ ؟ کارمهنده که سه یریکی کردم و نه یزانی چی بکات، زه رده خه نه یه کی کرد، منیش ناچار بووم وه لاسی زه رده خه نه که ی به زه رده خه نه یه ک بده مه وه . له ده رهنجاسی نهم تاقی کردنه وه یه وه خه ته رناکی به کاره یانی ده سته واژه کاتم بۆ ده رکه وت، نهمه ته نها یه ک و وشه یه، به لام نهم شیوازی خو منی پی ده دوین، نهم و وشانه ی که به کاری ده هین، تهحه کوم به شیوازی بیر کردنه وه مان ده کات، نهمهش له لایه ن خو یه وه تهحه کوم به شیوازی هه ستر دغان ده کات و له و ریته شه وه ره فشار ده که ی .

گهر بلتیت (توره م) (مرومؤچم) (پهستم) نایا چ ههستو شعوریکت ده بیټ؟ نایا نهم پرسیارانه چین که ناراسته ی خودی خو تیان ده که یټ ؟ نایا ته رکیز ده خه یته سهر چی ؟ نایا زهخت بهرز نابیته وه ؟ به لام له بری نهمه ی توره یی وای دابنی که (رق له دلی). له بری نهمه ی (بی هیوا) بیت تۆ له دهستی نارچه تیه کانی کاره که ت ده نالتیت، له بری نهمه ی (بیزار) بیت تۆ (دلخوژی) له بری نهمه ی له (شورشیکی توره دا) بیت (گهرموگوری)، له بری نهمه ی (ره تکراره) بیت تۆ به شیوه یه کی هه له لیت حالتی بوون، له بری نهمه ی (تیکشکار) بیت که میك

دلتهنگى .. ئايا پىتوانىيە گەر بەم جۈزە بىرىكەيتەۋە دەرنىجامىكى جىاواز بىنىت يان ھەستىكى جىاوازت بۇ دروست بىت ؟ و باشىزە بىروا بەم حالەتە بەيتى .

ئەم ئامرازانە لەۋپەرى سانايىدا خۇيان دەردەخەن، رەنگە ئاسانىش نەبىت لە رى ووتەۋە يان گۆرىنى ووتەۋە ھەستمان بگۆرىن ! بەلام راستىك ھەيە ئەۋىش ئەۋەيە كە ووتە بەراستى ھىزى گۆرىنى چۆنەتى ھەستمانى ھەيە، ئەمەش ھۆكارى ئەۋكارىگىر بونەيە كە لە كاتى گۆنگىر تماندا بۇمان دروست دەبىت ئەگەر دۋاي چەند سالىش بىت، ووشە كانى (مارتېن لوسىر كىنج) كاتىك لە خەۋنەكەي دەدۋىت، يان (جون كىدى) كاتىك باس لەۋە دەكات كە تاك دەتوانىت چى بكات لە وولاتىك، ووشەكان شىۋازى ھەستمان دەگۆرىت، زۆرىنەمان بەئاگانىيە بەرامبەر ئەۋ ووشانەي كە لەكاتى پەيۋەندى كىردن بە بەرامبەر ۋە دەيكات، يان لەگەل خۇيدا، بەدلىيايەۋە چىركە بە چىركە ووشە كارىگەرى ھەيە لەسەر شىۋازى بىر كىردنەۋەمان و ھەستو شعورمان، بۇ ئىۋنە گەر بىت بوتىت: (تۆ ھەلەيت بەرامبەر شىت) تەنھا يەك كاردانەۋەت لا دروست دەبىت، بەلام گەر پىت بوتىت (تۆ ھەلەيت) ئەۋا كاردانەۋەكەت توندتر دەبىت، خۇ گەر پىت بوتىت (درو دەكەيت) لەگەل ئەۋەي كەھەمان ووشەي پىشەۋەيە بەلام بە دارىشتىكى تر ياخود بە دەرىپىنىكى تر، ئەۋا دەكرىت لە يەك چىركەدا شىۋازى بىر كىردنەۋەت و ھەست و شعورت بگۆرى، وانىە ؟ .

ھەستكىردن بە رازىپون ..

دەتوانىن بە شىۋازىكى تر سوود لەم باسە ۋە رگىن، دەتوانىت ئاستى ھەستكىردن بە بەختەۋەرى بەرز بىكەيتەۋە بۇ ئاستىكى زۆر بەرز ئەۋىش لەرىنى گۆرىنى شىۋازى باسكىردنى ھەستو شعورت .

واہست بکہ (دلخوشی) لہبری ٹہوہی ووشہی (باشہ) بہ کار بہیتی،
 وہ بلی من (تامہ زروم) بہو شتہ لہبری ٹہوہی بلیت من (گرنگی پی دہدہم)
 واہست بکہ (نایابی) لہبری ٹہوہی بلیت (باشم) لہبری ٹہوہی ہست
 بکہیت کہسیکی (ناسایت) واہست بکہ (توانای نانسایت ہہیہ)، چونکہ تو
 تہنہا (سورنیت لہسہر گورانکاری) بہلکو تو (کہسیکی خاوهن توانای بہہیزو
 لہبننہاتوری). لہبہرٹہوہ خوت نامادہ بکہ بو تاقیکردنہوہی جوڑیکی نوی لہ
 بہرہمی ووشہ، ٹہو ووشانہ دہستیشان بکہ کہ بہ کارت ہیناون بو وہسفی
 زیانت و وای لی کردویت ہست بہ لاوازی بکہیت، لہپاشدا بیر لہو ووشہ
 نویانہ بکہرہوہ کہ دہتوانیت بہ کاریان بہیت لہ شوٹیان .

لہ پئی گورپینی شیوازی وہسفی ہست و شعورت زور بہ سانایی
 دہتوانی ناستی ہستوشعورت بہرز بکہیتہوہ بو بہختہوہری زیاتر :
 ووشہی کون :
 ووشہی نوی
 کہ ہیزت لی دہبریت :
 کہ ہیزت پی دہہخشی :

دوڑہرہوہ، داہتہر

گیل

.....

نیستہ دہست بکہ بہ ہلٹیزاردنی نوی بو خوت، دلٹیابہ خوشی لی دہبینی،
 خو گہر کیشہیہ کت ہہیہ لہم بارہیہوہ ٹہوا تہنہا پیوستیت بہ وہلامی ٹہم
 پرسیارہیہ

وانهی نویم

ئایا ریگدیک ههیه له بهردهم پیشکەوتندا؟

ئەو دیواره بشکێنە و پیشکەوه دەتوانی ئەم دەستەواژە مەجازیانە
بە کاربەهێتت بۆ شیکەوتنی ژیاوت، دلتیام کە دەتوانیت چونکە تۆ توانا
هێزێکی لەبەنەهاتووت ههیه، وایه؟.

(وهخته بتهقمهوه)

(ناتوانم ئەو دیواره بشکێنم)

(وهخته سهرم بتهقیت)

(من لهنیوان چەند رینگەیه کەدام)

(دەستم بێ کرد)

(من به ئاسماندا دەفرم)

(من تیاچوم)

(من وهك بالنده بهختهوهرم)

(من جیهان لهسهه شانه کاشمه)

(گەيشتە ريگەيەكى داخراۋ)

(ژيان پريەتى لە خوۋشى)

ئايا ئەم دەستەواژانە چيان لەخويان گرتوھ ؟ ئەمانە دەستەواژەي (مجازين،

ئەي (مجاز) چيە ؟

كاتيتك باسى شتيتك دەكەين كە وەك شتيتكى تر وايە، ئەوا تۆ دەستەواژەيەكى مجازى دروست دەكەيت، مجازيش وەك رەمز وايە، ريگەيەكى خيترايە بۆ ووتەيەكى زۆر، خەلك دەستەواژەي مجازيان بەبەردەوامى بەكار هيتاۋە بۆ وەسفى ھەستوشعوريان لەبەرامبەر شتيتكى جياۋازدا .

(ژيان جەنگە) يان (ژيان كەناريتكى خوۋشيە) ئەم دوو دەستەواژەيە مجازين و دووشيوۋازى جياۋازيشن بۆ روانين بەرامبەر دونيا، ئايا ماناي (ژيان جەنگە) چيە ؟ گەر ژيان بەم جۆرە وەسف بەكەيت، ئەوا بېرۋات وايە خەلك بەردەوام لەشەردان، بەلام گەر بليت (ژيان كەناريتكى خوۋشيە) ئەوا ئەو دەھيتتە خەيالتەوہ كە خەلك دەتوانن دلخۆش بن و خوۋشى لە ژيانيان بيينن .

❦ ئەو مەجازەي جياۋازى دروست دەكات :

لەپشتى ھەموو مەجازيكەوہ ياسايەكى بېرۋاۋەر ھەيە، كاتيتك مجازيتك بەكار دەھيتى بۆ وەسفى ژيانت يان ھەلەۋيستيكت ئەوا تۆ ئەو باۋەرە ھەلدەبۇتيرى كە لايەنى دەگريت بۆ خۆت و بۆ بەرامبەريش .

بە بەكارھيتانى دەستەواژەي مەجازى دوو كەس زۆر سەرسامم ئەوانيش ئەكتەر (مارتين شين) و خيتزانەكەي (جانيت) ، ئاماژەي مەجازيان دەربارەي مرؤۋ ئەمەيە (يەك خيتزانى گەورەيە) دەرنەجامى ئەمەش ئەوان ھەستيتكى خوۋشەويستى و گرنگيپندانيتكى قوليان ھەيە بەرامبەر ھەموان بگرە بەرامبەر بيگانەش .

لهياممه كاتيك مارتين باسى چۆنيه تى گۆرپنى ژيانى بۇ ده كردم پيش چهند
 سالتيك كه لهو كاته دا سه رقالتى فىلمى (apocalypse naw) بوو، ووتى لهم
 كاته دا ژيانم وا ده بينى كه شتيكه ده بيت لىي بژسين، بهلام ئيسته وهك
 پيشبركييه كى وروژنهر ده بينم، بۇچى ؟ چونكه نامازهى مه جازى نوئى نه وه يه
 (ژيان گريه) نايا چى نه مهى بى بگۆرى ؟ نازارى زور، له كاتى ناماده كردنى ئەم
 فلمه يدا په يوه ست بوو به كاريكى زۆرى قورسه وه له دارستانه كانى فليپندا،
 دواى شه ويكى زور شه كهت و ماندوو، بۇ به يانى ئاينده ههستا و نه وهى زانى كه
 به ده ستى دلتيشه وه ده ينالاند، به شتيك له جهستهى سې بوو بوو به هوى نه وه وه
 كه نوشى ئيفليجى هاتبوو، كه وته سه زهوى، وه به هيزى ئيرادهى توانى خوى
 به ره وه ده رگا كه بخشيتى و داواى يارمه تى بكات، ئيتر به هاو كاري گروپى
 فىلمه كه مارتينان به فرو كه گه يانده نه خو شخانهى فرياكه وتن ، جانيتى خيترانى
 زوو گه يشته لاي، هه موو چركه يهك زياتر به ره وه لاوازي ده چوو، جانيت لهم
 باره دا نه وهى رت كرده وه كه دلته نگ يت، چونكه ده يزانى مارتين پويوستى
 به هيزه، له به ره وه به رويدا زه رده خه نه يه كى كردو ووتى : (نازيره كه م نه مه تنه
 فىلميكه ! تنه فىلميك).

مارتين پى ووت لهم چركه يه دا زانيم كه ئەم باره تېده پهرنيم، نه يتوانى
 بيكه نيت به لام زه رده خه نه يه كى كرد و له رنى ئەم زه رده خه نه يه وه ريگه كى شيفاي
 بۇ كرايه وه .

به راستى ده سته واژه يه كى گه وره يه، چونكه له فلمه كاندا به راستى
 نه كتبه ره كان نامرن، وايه ؟ چونكه له فلمدا ده توانى برپار به دهى فلمه كه
 به ته واوه تى چۆن بروات.

گويٲم ليٲه دهليٲي : ٲمه شٲيكي باشه بهلام وا ههست ده كهه له پشٲي
ديوارٲيكي گهوره وه بهند كراوم! گهوره !!!

ٲهٲها ٲه وهندهٲ له سه ره ده رگا كه بدوٲزيٲه وه پاشان بيكه يٲه وه (بهليٲي)
رهنگه بليٲيٲ : بهلام قورسايي دنيا م له شان گرتوه .

كه واٲه ٲه قورسايه دابٲي له سه رشانت و بجوليٲي .

ٲايا ژيانٲ چوٲن وه سف ده كه يٲ ؟ ٲايا ٲا قيردنه وه يه ؟ يان زوٲرانبازي ؟

ٲايا گوٲره پاني سه مايه ؟ يان ياري ؟ يان باخچه يه كه له گوٲله باخ ؟

خو گهر ژيان هه ليك بيٲٲ، ٲايا ماناي چي ده بيٲٲ لاي ٲو ؟ خيٲرانت

ده بيٲٲ له گهٲن ژيانٲيكي خوٲش و ريٲكه وٲٲي ههر دولٲان، باشه گهر ياري بيٲٲ

چي ؟ ٲهوا خوٲش ده بيٲٲ ؟ هه لي ياري كر دنيشت ده بيٲٲ له گهٲن ده ورو به ردا ؟

رهنگه ماناشي وايٲٲ ٲه م ياريه ياساي هه يه، باشه گهر ژيان باخچه يه كي گوٲله باخ

بيٲٲ ؟ بير له وه رنگه جوانانه بكه ره وه، بوٲني خوٲشيان، جواني سروسٲتيان، ٲايا

ده ٲوانيت له م باخچه يه دا به شيوه يه كي فراوانٲر خوٲشي له ژيان بيٲني ؟

ٲايا به برواي ٲو بيٲويستيت به چ كاريكه بوٲ ٲه وه ي ژيانٲ وهك ٲه وه لي

بكه يٲٲ كه ده ٲه وي ؟

ده بيٲٲ پيش هه موو شٲيٲك

وانه‌ی دهیم

ئاماده‌بیت .. بو دانانی .. ئامانج !؟

ئایا چون ده‌توانیت ئامانجی ئاینده‌ت دابنئی ؟

کاتیك خه‌لك ئامانجی به‌رز به‌ده‌ست ده‌هینی له‌لای زۆرینه پئی ده‌وترئ به‌راستی به‌ختیکی باشیان هه‌یه، یان پێیان ده‌وتریت : توانیان له‌کاتی گونجاودا بگه‌نه شوینی گونجاو، یان ده‌لین : نه‌وان به‌به‌ختی باشه‌وه له‌دايك بوون، به‌لام من چاوپێکه‌وتن و گه‌توگۆم له‌گه‌ل ئه‌و که‌سه گه‌ورانهدا ئه‌نجام داوه که له ژياندا گه‌يشتوون به ئامانجه‌کانی خۆیان، یه‌کێک له گه‌وره‌ترین نه‌و شتانه‌ی که لێیانه‌وه فێربووم نه‌وه‌یه که ده‌ستکه‌وتی گه‌وره به‌م هه‌نگاوه ده‌ست پئی ده‌کات : دیاریکردنی ئامانج.

بو ئه‌ونه : کاتیك چاوم که‌وت به (مایکل جوردون) پرسیارم لێ کرد ئایا به‌بروای خۆی چی جیای ده‌کاته‌وه له یاریزانه‌کانی تر، وه ئایا چی پالنه‌ری بوو که سه‌رکه‌وتنی تاکه‌که‌سی و سه‌رکه‌وتنی بو تپه‌که‌ی به‌ده‌ست به‌هینی ؟ وه ئایا چی وای لێ کردوه باشتر بیت ؟ ئایا به‌خششیکی خوایی بوو ؟ یان توانایه‌کی تایبه‌تی بوو ؟ مایکل نه‌وه‌ی پێ ووتم :

زۆركەس بەخشى پىن دراوه بەدلتىايەوہ منىش يە كىكم لەو كەسانە،
 بەلام ئەوہى كە منى جيا كر دۆتەوہ لەهەموو ژياندا ئەوہ يە كەسىكم نەدۆز يەتەوہ
 ھەمان رۆحى پىشېر كىنى منى تىدا بىت، من لە پلەى دوھەمدام لەهەموو
 شتىكدا .

رەنگە بىرسىت : ھەر وەك من پىشېر پىرسىومە، لە بارەى سەرچاوەى ئەم
 پىشېر كى بەھىزەوہ، يە كەم خالى وەر چەرخانى مايكل لەسەرەتاي قوناعى
 خويندنەوہ دەستى پىن كرد، دواى دۆرانىكى كاتى پالتەرىكى بەھىزى بۆ
 دروست بوو كە لە پىناوى ئامانجىكى گەورەدا ھەول بەدات .

بىنگومان تۆ دەزانىت كە زۆرىنەى خەلك ئەوہ نازانن كە مايكل باشترىن
 يارىزانى ئەمريكايە لە تۆيى سەبەتەدا، وە گەورەترىن يارىزانى تۆيى سەبەتە
 بەدرىژايى چەند سالىك، ئەم كەسە تەنانەت لە مندالىدا لە تىبى قوتابخانە كەشىدا
 بەشدارى نەكردوہ، ئەو رۆژەى كە دەر كرا لە قوتابخانە گەرايەوہ بۆ مالتەوہ و
 بەردىژايى ئەو رۆژە گريا، زۆر ئاسان بوو دواى بىھيوايىيە كى لەو جۆرە چۆك
 دايدات، بەلام لەبرى ئەوہ ئەم ئەزمونەى كرده ئىرادە يە كى توند و بەھىز .

ئاستىكى بەرز و ئامانجىكى گەورەى بۆ خۆى دانا، بىر يارىكى راست و
 دروستى دا، بىر يارىك كە چارەنوسى خۆى و وەرزشى ديارى كرد، بىر يارە كەى
 تەنھا ئەوہ نەبوو كە يانە يەك دروست بكات بەلكو بىر يارىدا بىتە باشترىن يارىزان
 لە مەيدانى وەرزشدا .

بۆ ئەوہى ئەم ئامانجە باشە بە دەست بەيتى ئەوہى ئەنجام دا كە ھەر كەسىكى
 سەر كەوتوو ئەنجامى داوہ، ئامانجىكى دانا و بە خىرايش رىوشوونى گرتە بەر،
 لە كاتى پشووى ھاویندا داواى كرد لە راھىنەر (كلىفتون ھىرىنج) كە راھىتانى

پىن بىكات ئەۋىش ۋەلامى داۋاكەى داىەۋە ۋ ھەموو رۇژىك كاتزىمىر شەش
ماىكىلى دەبردە ناۋ يارىگا ۋ راھىنانى چىرى پىن دە كىرد .

ۋىستى ماىك بۇ بەدەستەپىنانى نامانجە كەى زۆر گەۋرە بوۋ بەئاستىك
راھاتبوو رۇژانە خۇى ھەلتۋاسى بە چەند ئاسنىكدا بۇ ئەۋەى بالاي بەرز بىت،
چونكە پىنى ۋابوو كە ئەمە ھاۋ كارىە كى باشى دە كات بۇ نىكبوونەۋەى لە
نامانجە كەى، ئەمەش ئەۋەمان بۇ روون دە كاتەۋە كە چەند سوور بوە لەسەر
بەرز كىردنەۋەى ئاستى تۋاناكانى .

ھەموو رۇژىك ماىكل راھىنانى ئەنجام دەدا، كە كاتى گونجاۋ ھاتە پىشەۋە
بۇ ھەلبىزار دە قوتابخانە كەيان ھەلبىزىردا، لىرەۋە ماىكل ئەۋ خالەى جىگىر كىرد
كە پىش دەسالى راھىنەرە كەى بۇى روون كىردبەۋە ئەۋىش:

(چەندە نامادە كارىت زىاتىر بىت، ئەۋەندە بەخت گەۋرەتر دەبىت).

ھەندى كەس دەترسن لە دانانى نامانج بۇ خۇيان چونكە بىرويان ۋاىە
تۋوشى بىھىۋاىى ۋ دۇران دەبن .

ھۆكارى دۋاى دانانى نامانج ئەۋەىە كە جۇرىك لە تەركىز بىخەنە
ژىاغمانەۋە، ۋە بەرەۋ ئەۋ ئاراستەىە بىجولتېن كە دەمانەۋىت بۇى بىچىن،
لە كۇتايىشدا ئەۋ نامانجە بەدەست بەپىنى يان نا ئەۋا بەرامبەر ناىت لە گەل ئەۋ
سەر كەۋتەى بەدەست ھىتاۋە لە گەشەى كەسىپىدا لەرتى ئەۋ سوربونەت .

بەدانانى نامانج لەسەرەتاۋە تەنھا گۇرانكارى كەم لە ژياندا روو دەدات،
ئەمەش ۋەك: ئەۋ كەشەىە بارەھەلگىرە گەۋرەىە ۋاىە لەناۋ دەرىادا، گەر
كەشەىەۋانە كە بە رىژەىە كى كەم ناراستە كەى بگۇرپىت يە كسەر تىپىنى ناكىرىت
بەلام دۋاى چەند كاتزىمىرېك ئەۋ گۇرانە بەدى دە كىرىت ۋ ئاراستەى كەشەىە كە
بەتەۋاۋەتى دە گۇرپىت .

يېش چەند سالتىك ناچار بووم زۆر گۆرانكارى بىكەم لە ئاراستەمدا و
ئامانجى زۆرم بۆ خۆم دانا، كاتىك بەئاراستەى ئامانجە كە كارم كرد
(ئىتتىپاق خۇبۇن -- چالاكى جەستەى) شتىكى زۆر گرنگ فېر بووم.

ئەۋىش ئەۋەپە كە : سەر كەۋىتىم لەسەر ئەۋ ھەۋلەم ۋەستەۋە كە دەيدەم
لەۋ كارەمدا، ئەمەش بەپە كىجار نا بەلكو پىۋىستى بەپەردەۋامى ھەپە.

ھەمۇو كەسە سەر كەۋتەۋە كان خۇيان تەرخان كىردە بۆ كارىكى بەردەۋام
ۋ بەدەستەپىننى پەلەى باشىر، تەنھا بەۋەندە رازى نەبۇن بەشۋەپە كى باش كار
بەكەن، بەلكو بەردەۋام مەبەستىيان بوو باشىزىن ۋ باشىزىن كارىش ئەنجام بەدن،
لەبەرنەۋە گەر خۆت تەرخان بىكەپت بۆ ئەم فەلسەفەپە، واتە باشىر كىردى
بەردەۋام ۋ بىكۆتايى (مەن دەتوام) ئەۋا تۆ دەتوانىت گەرەنتى بەردەۋام
گەشە كىردن بەدەپت لە ژياندا، ئەمەش سەرچاۋەى راستەقەپەى ژيانە، بىگرە
سەر كەۋتەۋوش دەپت .

كەسە سەر كەۋتەۋە كان ئەۋانەن كە لە (ھىزى دابەش كىردى كار)
تېدەگەن، ئەمانە ئەۋ كەسانەن تەنھا پارۋەك دەپەن بۆ دەمىيان كەبەپەك جارىتوان
بىخۇن، بەماناپە كى تىر ئامانجە كانىيان بەش دەكەن بۆ بەشى بىچوك، تا لە كۆتايىدا
بەردەۋ ئەۋ ئامانجەپان دەبات كە دەپانەۋىت، بەلام ئەۋەش بەس نىپ تەنھا ئامانجى
بىچوك دابىپت، بەلكو دەپىت بۆ ھەر ھەنگاۋىكى سەر كەۋتەۋوت ئاھەنگ
بىگىرپت، ئەمەش ھاۋ كارىت دەكات بۆ دەرجونت لە ژيانىكى قورس، دانانى ئەم
ئامانجە بىچوكانەش ھاۋ كارىت دەكات لە دروست كىردى ھىزىكى پالتەز ۋ
گەشە كىردى ئەۋ خۇۋانەى كە خەۋنەكانت دەكاتە راستى .

زۆر بىستومانە كە رنى (۱۰۰۰) مىل لە يەك ھەنگاۋەۋە دەست پى
دەكات، بەلام زۆر جارى بىرمان دەپىت ئەۋە يادى خۇمان بەپىنەۋە لە كاتى دانانى

ئامانچادا، كۆتاجار كەي بوە دەستت بە شاننى خۆتدا ھىنايىت لەدوای ھەنگاۋىكى بچوك كە نايىتت بەرەو ئاراستەيەي دەتەۋىت ؟ چەند سالىك بەرلەئىستە چاۋەرى نەبووم ۳۸ رتل دابەزىم پاشان خەلاتى خۆم بكم، لەسەرەتاۋە تەنھا بە دورخستتەۋەي قايى خواردەنەكەم بە خواردەنەۋە ۋەك دەستكەۋىتىكى گەۋرە بوۋوم ! بۇ ئونە : گەر ئەمرو لەگەن پىنج كەسدا باسى گۆرىنى كارەكەت بكەيت و زانىارى لەۋبارەيەۋە كۆبكەيتەۋە بۆ ئەۋەي ھاۋكارىت بكات لەۋبىرپارەتدا ئەۋا ئەمرو پىنج ھەنگاۋت بەرەو پىشەۋە ناۋە، گەر ئەمرو ئەم پىنج ھەنگاۋەشت نايى ئەۋا تۆ ھەر بەرەو ئاراستە نۆيەكە دەجولئىت، ئەۋەشت لەپاد يىت ئەۋەي لە رابردودا ئەنجامت داۋە بەرامبەر نىە لەگەن ئەۋ كارەي كە لە ئايندەدا ئەنجامى دەدەيت .

ھەرۋەك پەخشانەكە دەلئىت : تۆ گەۋرەي چارەنوستى، ۋە تۆ سەر كەردەي روحتى، كارەكەش لەسەر تۆ ۋەستاۋە، چاۋەرى مەبە تا ئامانچ دادەنئىت، دەست بكە بەجولاندنى بارھەلگەرەكەت بۆ پىشەۋە، چونكە دوای ماۋەيەكى كورت دەگەيتە ئايندەت .

ئايىندەت شايەنى ھەۋلداۋە لەپىناۋىدا.

ئايا چى ۋا لەھەندى كەس دەكات رىۋشۋىتى بگرەنە بەر، بگرە لەۋكاتانەش دا كە ھەست بە تىكشكان و ترسش دەكەن ؟ ئايا بۆ چى ھەندىك كەس دەتوانن زال بن بەسەر رىگرى گەۋرەدا ؟ ئايا چۆن دەگەرىنەۋە بۆ ھىز دوای ئەۋەي چەندىن جار رويەروى تىكشكان بونەتەۋە ؟

ئەمانە ئايندەيەكيان ھەيە شايستەي ھەۋلداۋە، ئايندەيەك ناچارىان دەكات

رويەروى رىگرىەكان بىنەۋە .

غونہی ہاوریمہ کمت بڑ دہہتمہوہ (دابلیو میتشل) لہ روداویکی ماتوردہ
 سیہشی لہشی سوتا، کاتیک لہنہخوشخانہ کہوتبوو بریاریدا رنگہیہک بدوزنتہوہ
 بڑ ہاوکاریکردنی دہوروبہرہ کہی، لہ گہل نہوہی دہموجاوی بہناستہم
 دہناسرایہوہ لہ سوتاویدا، بہلام بروای وابوو کہ بہ زہردہخنہ کہی ژیانیان
 روشن دہکاتہوہ، وہ لہراستیدا نئمہش رویدا، بروای وابوو دہتوانیت
 دہوروبہری دلخوش بکات، توانی گوئیان لی بگریٹ و کیٹہکانی ژیانیان لا
 کہم بکاتہوہ .

پاش چہند سالتیکی کہم، روبہروی کارہساتیکی تر بوہوہ، بہلام نہم
 جارہیان روداوی تہیارہ بوو، لہم روداودا نیوہی جہستہی بہشی خوارہوہی
 توشی ٹیفلیجی بوو، نایا چوکی دادا؟ نہخیر، پہرستاریکی جوانی بینی، لہخوی
 پرسی : چوں قہناعہتی بی بکہم شووم بی بکات؟

کاتیک ہاوریمکانی بہمہیان زانی ووتیان تۆ زۆر گیلی! رہنگہ لہدلی
 خویدا قہناعہتی بہ قسہکانی نہوان کردیبت بہلام لہ گہل نہوہشدا لہم خہونہی
 نہوہستا، چونکہ (دابلیو میتشل) نایندہیہکی گہورہی دہبینی لہ گہل نہم کچہ
 جوانہدا، لہبہر نہوہ زیرہکی و روحسوکی و ہونہری سہرنجراکیٹان و کہسیتہ
 چالاکہ کہی بہ کارہینا بڑ نہوہی سہرنجی نہو کچہ بہلای خویدا کہمہندکیٹ
 بکات، تا لہ کۆتاییدا توانی قہناعہت بہم کچہ بکات و بیٹہ ہاوسہری،
 زۆرینہمان لہشویتنی نہوداین بگرہ جورئہتی ہولدانیشمان نیہ، بہلام نہم
 گہیشتہ نئمستیرہکان و بہتہواوتہی ژیانی گۆرا .

نایا چوں نہم نایندہ بہہیزہی دروست کرد؟ چہند نامانجیکی دانا لہسہرو
 باوہرپہوہ بوو کہ بتوانیت بہدہستیان بہینیت، وہ بریاریدا نہم نامانجانہ بہدہست
 بہینیت بہ چاویوشینی لہ ہموو شتیک کہ روبہروی بیٹہوہ، نہم شتہی کردہ

راستی بە ھەشەشكردنى ئامانجەكەى بۇ چەند بەشېكى بچوك، چەند جولتەھەكى وورد كە پئويستى پى بوو بۇ بەدەستخستى ئەم ئامانجە ئەویش رۆژانە پەيكەلتى دە كرد ھەنگاو بە ھەنگاو، كاتىك ئامانجىك ھەلدەبژىرت بەراستى ئەوا تۆ ھىزىكى ديارىكراو ئازاد دەكەيت لە ناخدا بۇ بەدەستھىنانى ئەو شتەى كە لای دەوروبەر شىكە دەلتىن رەنگە بىت، بەم جۆرەش تۆ ئەم ھەلە گەورەھە بەخۆت دەدەيت كە گەشە بكەيت و پىش بكەويت .

(سەرگەوتن لەسەرەتاو دەست پى دەكات). ووتەى نەناسراوئىك.

چەندىن كەس ھەيە زۆر بەمان دەزانىن وا دەردەكەون كە بەردەوام وونبون لە تەمى ترس و دۇشداماندا، ئەمانە بەرەو رېئەك دەچن، بەلام پاش ماوہەك بەرەو ئاراستەھەكى تر دەچن، شتىك تاقى دەكەنەو بەلام دەبن بە شتىكى تر، ئەمانە ئاراستەھەك دەگرەنە بەر پاشان دەگەرتىن بۇ ئاراستەھەكى دۇ بەو ئاراستەھەكى، كىشەكەشيان ئاسانە : ئەمانە نازانن چيان دەويت، لەبەر ئەوہ ناتوانيت بگەيت بە ئامانجىك گەر نەزانيت ئامانجەكە چە .

ئەوہى كە پئويستە لە ئىستەدا ئەوہە خەون بىنى، بەلام ئەوہى گرنگە ئەوہە بەتەر كىزىكى تەواوہە ئەم كارە ئەنجام بەدەى، گەر تەنھا ئەم كىبە بخوئىتەوہ ئەوا ھىچ سودىكت پى ناگەئىت، چونكە تۆ پئويستىت بەوہە دانىشت و خەونەكانت بخەيتە سەر كاغەز .

بچۆرە شوئىكى ئارامەوہ، شوئىك كە خۆت تيايدا ھەست بە ئارامى و خۆشى بكەيت، بپيار بەدە ماوہى (۳۰) خولەك بەتەنھا لەگەن خۆتدا بيت، ئەوہ روون بكەرەوہ لای خۆت كە پىشېنى دەكەيت بىت بە چى و وەچى دەكەيت وە چى پىشكەش دەكەيت وەچى دەبىنى وە چى دروست دەكەيت، رەنگە ئەم (۳۰) خولەكە گەورەترىن بەھا بىت بۇ ھەموو زىانت، چونكە فېردەبىت ئامانج

بۆ خۆت دابنیت و دهره نجامه که شی دیاری بکهیت، لیره وه هه لدهستیت به دانانی نه خشه ی نهو ریگه یهت که دهتهویت له ژبانندا گهشتی پیدا بکهیت، نهو شوینه ده دوززیه وه که دهتهویت بۆی بجیت وه نهو شیوازه ی که پنی ده گهیت لهو ریگه یه دا .

لیره دا با ناگاداریه کی بنه رهتیت بدهمی :

گرنگ نیه سنوریک بۆ نهو شته دابنیت که ده کرت .

چی ده کهیت گهر بزانیته فه شهل ناهیتیت ؟ چرکه بهک بیر لهم پرسیاره بکه ره وه، گهر دلناییت له سه رکه وتنت نایا نهو چالاکیانه چین که نه نجامیان ده دهیت، وه نهو ریوشوینانه چین که ده یانگریته بهر ؟ .

دیاریکراو به، کاتیک هه لدهستیت به ناماده کردنی لیستیک چهند گرنگی بدهیت به وورده کاریه کان نهوا هیتزت زیاتر ده بیست له به ده سه تهیتانی نامانجه کاندای، چونکه هه ندیک لهو شتانه ی ده ینوسیت ده بیینیت نهو شتانه ن که چهند ساله بیریان لی ده که یته وه، به لام ده بیست بریاری نهوش بدهیت که به راستی ده تهویت، چونکه به زانیی نهو شته ی ده تهویت نهوه دیاری ده کات که چی به ده ست ده هیتیت، جا پیش نهوه ی شتیک له جیهاندا روو بدات ده بیست له سه ره تاوه له عه قلتدا روو بدات .

بى سنوورا!

ئىستە ھاۋرېم بە:

۱ - ۱ وا خەيالىان بىكە كاتى پشۈە ئەمەش كاتى پېشكەشكردنى چەندىن ديارىە، خەونى زۆر بىينە، ھەموو خەونەكانت بنوسە لە گەل ھەموو ئەو شتانەى كە دەتەۋىت بىيتە خاۋەنيان، يان بىيتە ئەو شتە، يان ئەو شتانەى كە دەتەۋىت ئەنجامى بەدەيت و بەشدارىيت تىايدا .

بىر لەو خەلك و ھەستوشعور و شوئنانە بىكەرەۋە كە دەتەۋىت بىن بە بەشك لە ژيان، ئىستە دابىيشەۋ قەلەمىك بەيتە و دەستىكە بە نوسىن، بىر لەۋە مەكەرەۋە چۆن ئەو رېگىيە بدۆزىتەۋە كە دەتگەيەنئە ئەۋى، ئەۋەى لەسەرەتە تەنھا ئەۋەيە بنوسە، ئەۋىش سنورى نىە .

۲ - ئىستە سەبرى ئەم لىستە بىكە كە ئامادەت كردوہ و ئەو كاتە دابىنى كە پېشىنى دەكەيت تىايدا بىگەيتە ئەو دەرەنجامە، شەش مانىگ، سالىك، دوو سان، پىنج سان، دە سان، بىست سان ئەمەش زۆر ھاۋكارىت دەكات كە چۈۋاچىۋەى ئەو كاتە بزانىت تۆ كارى تىدا دەكەيت بۆ بەدەستەيتانى ئەو شتە .

تېبىنى دەر كەۋتنى ئەو لىستە بىكە كە ئامادەت كردوہ ، ھەندىك كەس سەبر دەكەن ئەو لىستە بەو شتانە پىر بۆتەۋە كە ئەمپۆ دەپانەۋىت، لەكاتىكدا ھەندىكى تر ئامانجى گەۋرەى تىدا دەبىين، دوورە و لە ئايندەدايە، لە دنيايە كدا پىرە لە دەستكەۋت و سەر كەۋتنى تەۋاۋ، ئەۋە بزانه گەشتى (۱۰۰۰) مىل بە يەك ھەنگاۋ دەست پى دەكات، ۋە زۆر گىرنگە بەناگا بىت لە يەكەم ھەنگاۋت ۋەك چۆن بەناگايت لە كۆتا ھەنگاۋت .

۳- تہنہا بہ دانانی چوارچویہی کات، دہتوانیت چوار نامانج دابنیت کہ ئەمسال دہتوانیت پنی بگہیت، بہو شتانہ دہست پی بکہ کہ زۆر پیاہنہوہ پابہندی، وہ زۆر گرنگیان پنی دہدہیت، ئەو شتانہی کہ تیرت دہکەن، جاریکی تر لەسەر کاغەزیکی سبی بیانوسہ، ئەوہش بنوسہ بۆچی دہبیت بەدہستیان بہیت .

تہنہا بیر لە خۆت مەکەرہوہ، بەلکو بیر لە کەسانی دہوروبەرت بکہرہوہ لە ژیانندا، نایا خیران و ھاوریکانت چۆن سود دہبینن گەر ئەو نامانجہ بەدہست بہیتی ؟

گەر ھۆکاری تہواو بدۆزیتہوہ بۆ ئەنجامدانی ئەم کارہ ئەوا دہتوانیت ھەرشیک ئەنجام بەدہیت لە جہاندا .

۴- دوای ئەوہی ئەمانہ ئەنجام دہدہیت شیوازی ئەم کەسیتہت باس بکہ کہ دہبیت بہم شیوہیہ بژیت بۆ ئەوہی نامانجہکەت بہیتہ دی، نایا پیوستی بہ سۆزی زیاترہ، یان پیوستی بہ ھاندەریکی گەرہترہ ؟ نایا پیوستی بہ گەرانہوہیہ بۆ قوتابخانہ ؟

بۆ نمونہ : گەر بتہویت بیت بہ مامۆستا، ئەوا ھەستہ بہ باسکردنی شیوازی ئەو کەسیتہت بکہ کہ بەراستی دہتوانیت کاریگەری ھەبیت لەسەر ژانی دہوروبەر .

ژیریت رابهینه :

یه کیک له بنه ما کام کاتیک نامانجیک دادهنیم نه وه یه که یه کسه ر ریوشوین ده گرمه بهر بو پشتگیری نهو نامانجه م، (دابلیو میتشل) به زه ده خه نه بهرووی خه لکدا دهستی یی کرد کاتیک بریاریدا شتیک بیه خشی به ژیان، وه داوای له پهرستاره که کرد له گه لیدا پرواته دهره وه، به لام خوشه ویستیان له شه وور ژژیکدا گه شهی نه کرد، توش ههنگاو به ههنگاو دهست یی بکه، وه تو باشترین هاورپی خوئی، چونکه تو خوئی نازار نادهیت له سه ر نه وه ی که نیسته نامانجه که ت به دهست نه هیناوه، وایه؟

له کو تاییدا ژیریت رابهینه، به مهش ده زانی که نه م نامانجه شتیکه ده کریت بهیترینه بوون .

+ روژی دوو جار به هیمنی چهند خوله کیک دابنیشه و بر له نامانجه که ت بکه ره وه .

+ نه وه بهینه ره زیهنه وه که به راستی نامانجه که ت به دهست هیناوه .
ههست به خوشی بکه، شانازی به خو ته وه بکه، شادمان به به م دهسته که وه، پروانه و وورده کاریه کانی نه م خوشیه بیینه به ناره زوومه ندانه !
نه مهش ههستیکی زور نایابه، وایه ؟

نایا پروات به م شته ههیه ؟ به لئی ؟ نه خیر ؟ هه ندیک ؟

ده مه وی نه وه ت بو بسه لیم که نه م هو کارانه زور به سود و به کارن، له بهر نه وه یاریه کم داهیناوه، گهر رازی بویت توش نه م یاریه نه نجام بدهیت، وه

گەر رازی بویت به هموو ورده کاریه کانتیه روبه روی ریگریه کان بیتهوه
نهواته و خه لاتانه زور لهوه گورهتر ده بیت که بیرت لی کردوتهوه .
تو نامادهیت ؟ کهواته با روبه روی ..

وانهی یانزه ییم

روژی

جهر به زهی زیهنی ..

- گەر تهنهئا ئەم کتێبه دهخوینیتهوه ئەوا ئەم کاره ئەنجام بده، من ناوی دهئیم جهر به زهی زیهنی بۆ ماوهی ده رۆژ، ئەم راهێنانهش ژایانی منی گۆری .
- ئەم راهێنانه وای لێ کردم بالادهست یم بهسههر ژیرمهدا، ئەویش به رینگه نه دان به زالبوونی یهك بیروکهی سلی بهسهرمدا به شیوهیهکی بهردهوام .
- نایا تۆ نامادهیت بۆ فیربوونی هونهری یاساکانی ئەم یاریه ؟
- ۱- له ماوهی ده رۆژی نایندهدا ئەوه رەت بکهروهه که هۆگری ووشه یان پرسیار یان ههستوشعور یان بیروکهی لاههکی بیت.
- ۲- کاتیک خۆت دهبینیت که تهرکیزت خستۆته سههر شتی سلی - ئەمەش هەر روو ده دات - یه کسهه نهو پرسیارانه له خۆت بکه که به رهو شوینیکی باشهت ده بن، دهست بکه بهو پرسیارانهی که تایهتن به چاره سههری کیشه له لاپه ره (۵۳) ۱د .
- ۳- به یانیان که هه لدهستیت له خهو پرسیاره هانده ره کانی به یانیان له خۆت بکه لاپه ره (۵۳)، وه ئیواران پیش خهوتن پرسیاره هانده ره کانی ئیواران له خۆت بکه لاپه ره (۵۴) ئەمەش نه کردهت بۆ ده کات به کرده، بۆ ئەوهی پارێزگاری له ههستوشعوری رازی بوون بکهیت .

۴- لە دە رۆژى ئايندەدا، بەتەواوەتى تەركيزت بخەرە سەر چارەسەر نەك كيشە كان .

۵- گەر هەستىك يان پرسيارىك يان بىرۆكەبەكى ناخۆشت هەبوو لۆمەى خۆت مەكە، بەلكو يەكسەر بىگۆرە.

ئامانج لىزەدا ئەو دە رۆژەبە بەدواى يەكدا بىر لە هىچ شتىكى سلبى نەكەيتەو، گەر خۆت بىنيەو بۆ ماوەبەكى دورودرىژ بىر لە شتىكى سلبى دەكەيتەو ئەو دەست بکە بە -چاويۆشى لەو رۆژە يەك لەدواى يەكانە - لەسەر تە بەتەواوەتى روبەرۆى ئەو ريگريانە ببيتەو.

دەمەويت بزانى هيزى ئەم روبەرۆبونەو زېھنە بۆ ماوەى دە رۆژ بەراستى كارىكى ناوازەبە، گەر پابەند بىت پتووى ئەوا سودىكى زۆربە ژيانت دەبەخشىت كە برانەووى نى، وە چوار شت بىن دەبەخشىت كە ئەمانەن :

۱- وات لى دەكات هەموو ئەو خووە زېھنەبە بىنيىت كە ريگرن لە پيشكەوتنت .

۲- وا لە ژىرىت دەكات بەشوين بەدىلى بەهيزدا بگەرپت كەلەتوانايدايە هاو كاريت بكات .

۳- متمانەبەكى گەرەت دەداتى، هەر وەها ئەو دەبىنيىت كە دەتوانىت ژيانت بەرەو باشر بەرىت.

۴- خوو و پيشىبىنى نويت لا دروست دەكات ئەمەش هاو كاريت دەكات كە هەموو رۆژىك بەرەويش بچىت وە خۆشى بىنيىت لە ژيانت.

به خیر بییت بو جیهانیک که گرنگیت پی دهدات

له یه کهم روژه وه که بریارمدا پابه ندیم به روبه ربونوهی زیهیه وه بو
ماوهی ده روژ، تنها بو ماوهی دوو روژ به ردهوام بووم، به لام پیته ده لیم که
پابه ندی دهرونی به ناستیکی بهرز و به سوربوون و ههولدان تا سه رکهوتن، نه م
ده روژه بوو به نه زمونیک بو گورینی ژیانم، من ده زانم که به ههولدان ناستی نهو
سه ربه ستیه به ده ست ده هیتی وهک من به ده ستم هینا .

نیسته ش جورنکی جیاوازت پیشکesh ده کهم له روبه ربونوه دا ..
نه مه بانگه یشتنکی تایه تیه گهر ویست لئی بیته :

سه ره تای نه م کتیبه مان به بیرۆکه یه که ده ست پی کرد نهویش ووتمان
باشترین ریگه بو چاره سه ری کیشه کانمان و به ده سته نانی سه رکه وتمان نهو یه
که هاوکاری که سیک بکه ین که حالی له نیمه خراپه ره، کاتیک ده ورره پیم
ده لئین ژیان چهند قورسه، وه چۆن کیشه کانیان وا ده رده کهون که چاره سه ری
نیه، یه کهم شتیک که من نه غامی ده دم نهو یه که هاوکاریان ده کهم له نه هیشتی
نه م بیروباوهره دامه زراوهی که خویان پیوه گرتوه .

داوا یه کی سانایان لی ده کهم : ده مه وی بو ماوهی روژنیک یان دوو روژ
کیشه کانت له بیر بکه یته، وه لهو که سه پروانیت که له باریکی قورسه ردا یه، وه
هاوکاری نهو که سه بکه بو نهو یه که میک باری به ره و باشتر به ریت .

زۆریه ی جار بهوه وهلامم دهړیتهوه : کس هیه کیشه که ی له من گوره تر بیت ؟! به لام به دلتیا یوه نهمه راست نیه، گهر کاره که ت له ده ستدا، نهوا پرؤ به دوا ی دایک و باو کی کدا بگهری که کوریک یان کچیکیان له ده ست دابیت، گهر له زورانبازی دایت بؤ نهوه ی داهاتت باشتر بکهیت تا کو به شی بژیوی رۆژانه ت بکات ،نهوا که سانیک ده دۆزیته وه که له شه قامه کاندای ده ژین و له زورانبازیدان بؤ مانه وه، گهر داخ له دلیت بؤ له ده ستدانی پۆستیکی بهرز له کاره که تدا، نهوا سهیری نهو که سه بکه که له بهر ده رگا کاندای دانیشته وه و به شوین لانه یه کدا ده گهریت که له سه رما گهرمی بکاته وه .

بیری ئی بکه روه تۆ چهند به ختت باشه .

زۆرینه ی گریمانه کان نهویه که زیاتر له که سیک هیه له باریکی زور فورسز دایه لهو باره ی که ئیستا توی تیا ی .

هاو کاریکردنیش دوو شت نه نجام ده دات :

۱- کیشه که ت ده خاته ته وه ریه کی دروسته وه، ده کریت باره که ت که میک سو کتر بیت، له بهر په تیشه وه نهو نازایه تیه ناپابه ده بینی که ده ورو بهر به ده ری ده خن له کاتی روبه روبونه وه ی ریگریه گه وره کانی ژیا ندا .

ده رکه به وهش ده کهیت که بهر ده وام ریگه یه که هیه بؤ گوړینی شته کان به ره و سه رکه وتن .

۲- گهر کیشه که ش چاره سه ر نه بیت گهر نهو کاره ی نه نجامی ده ده یست تنها که مکر دنه وه ی خه می که سیک بیت له گه ل گرن گپی دانی، نهوه فیر ده بیت که تۆ ناتوانیت دیاریه که بیه خشیت به بی نهوه ی له بهر امبه روه یه کی که وهر بگریت که ده نه ونده ی نهو دیاریه ده بیت، لیره دا مه به ستم نهوه نیه که بؤ ماندوبونت

خەلات بکرئیت، بەلکو مەبەستم گەشتە بە قولتەین پیوستی مەرویی ئەویش :
پیوستی هەستکردنە بە بەخشین .

زۆر بە سانایی لەرینگەیی بەخشینەو دەگەیت بە بەرزترین پلەکانی
بەختەوهری، وە رازی دەبیت لە بەخشینت بە دەوروهرت .

کەواتە : چۆن بەشداری دەکەیت ؟ نایا قورسە ؟ بەدلتیایەو نەخیر،
لەماوەی ۲۴ کاتژمێری نایندەدا یان لەماوەی هەفتەیی نایندەدا، دەستی هاوکاری
بۆ کەستیک درێژ بکە، گەر نەشی ناسیت، بەبروای تۆ بەم کارەت چ هەستیک
لای بەرامبەر دروست دەکەیت وە چ هەستیک بۆ تۆش ئەنجام دەدات ؟ .

بەلایەنی کەمەو نەووت بیر دەهێتمەو کە بەراستی ژیانیت بەچیەو
بەسزاو، وە پێناسەیی خۆت بیر دەهێتمەو، بەوێی چەند رێژداریت و دەسزانی
پیوستیە مەروییەکان بەچی پر دەبیتەو، کە لە سروشتی هەموو مەروئیکدا ئەم
پیوستیانە هەبە، بەمەش دەبیتە کەستیک نۆی .

لێرەو هێمن بەرەو دیاریەک بەخەشە بە خۆت، دیاریەک کە
شایستەیی ئەو کەسانەبە کە بەدلتراوانیەو دەبەخشن .

جا لەبەرئەوێ پێکەو تەواو بووین، داوات لێ دەکەم کاریکم بۆ ئەنجام
بەدەیت، پەیمانم پێ بەدە کە بەباشی گەرنگی بەخۆت بەدەیت، چونکە چەندە لە
حالیکی باشدا بیت باشتر دەتوانیت ببەخشیت، لەمەش باشتر ئەوێبە سەرکەویت
لە قوناغی گەرنگیدان بە خودد، ژیانیکی نااسایی بۆ خۆت دروست بکە،
ئەمەش هەر ئاساییە بەلام کەمێک پابەندی و خۆشەویستی و زانیاریت بۆ زیاد
کردو .

بەئەرك نەبىت بۆم بنوسە بۆ ئەۋەى پىم بلئىت ئەم شتانەى كە فىرى بويت
چۆن بەكارىت ھىناۋە بۆ باشىز كىردنى ژيانى خىرت و دەۋرۋوبەرت، چۈنكە من
بەشىۋەيەكى تايەتى پەيوەندىم بە تۆۋە ھەيە، تا ئەۋ چىركەساتەش دىت

(خوا رىنگەكەت بۆ ئاسان بىكات، ۋە شەمال ۋا لى بىكات پالپىشت بىت
لە كارەكەتدا، ۋە ۋا لە رۆژ بىكات بە رۆشنايى ۋ گەرمىەكەى رۋوت رۆشن
بىكاتەۋە، ۋە ۋا لە باران بىكات بەھىمنى لە زەۋيەكەتدا بىبارىت، تا دىدارىكى تر،
خوا بىپارىزى)

(خوات لە گەل ۋ خوا بىپارىزى)

نزايەك لە كلتورى ئىرلەندى كۆندا

ئەتقونى رويىنيز

پيرست

لاڀره	بانهت
۳	پيشه ڪي
۴	چيرڙ ڪي پياوڻڪ ..
۱۰	بير ڪر دنه وهی ئي جابي بهس نيه
۱۳	وانه يه ڪهم: ههست ڪرڻ به بيده سهلا تي چون چاره سهري ده ڪهيت ؟
۲۱	وانه ي دوهم: فدهشل بووني نيه
۲۵	وانه ي سيهم: ناڪريت گهشه ڪرڻت بوهستيت. تو خواهوني بپاره ڪاني
۳۷	وانه ي چوارهم: بناغهي بيروبو چونه ڪانت دابني و ده ربچوا!
۴۵	وانه ي پنجهم: نه وه ي پيشيني ده ڪهيت به دهستي دههيتيت ..
۵۱	وانه ي شهشهم: له پرسياره ڪهتدا وهلام هشار دراوه ..
۶۱	وانه ي ههوتهم: سلاو له زور بهي حاله ڪانتدا ..
۶۷	وانه ي ههشتم: سهروه تي زمانه واني بو سره ڪهوتن ..

۷۱	وانەى نۆيەم: ئايا رېنگرېك ھەيە لەبەردەم پېشكەوتندا ؟
۷۵	وانەى دەيەم: ئامادەيىت .. بۆ دانانى .. ئامانچ !؟
۸۷	وانەى يانزە : ﴿ ۱۰ ﴾ رۆزى جەربەزەى زېھنى ..
۸۹	بەخېرىيىت بۆ جېھانىك كە گرنگىت بې دەدات
۹۳	پېرست

منتدى اقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

دانشگاه زاهد

هاوریم به..

وحیا عبده

نرخه : ۲۵۰۰ دیناره